

PORADENSKÝ MATERIÁL

NAŘÍZENÍ (EU) Č. 376/2014

**O HLÁŠENÍ UDÁLOSTÍ V CIVILNÍM LETECTVÍ,
ANALÝZE TĚCHTO HLÁŠENÍ A NAVAZUJÍCÍCH
OPATŘENÍCH**

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2015/1018

**KTERÝM SE STANOVÍ SEZNAM KLASIFIKOVANÝCH
UDÁLOSTÍ V CIVILNÍM LETECTVÍ, KTERÉ PODLÉHAJÍ
POVINNÉMU HLÁŠENÍ**

Obsah tohoto Poradenského materiálu žádným způsobem nemění ani neupravuje nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho prováděcí pravidla.

OBSAH

ČÁST 1 ÚVOD	5
1.1 Jak nařízení (EU) č. 376/2014 přispěje ke zvýšení bezpečnosti letectví?	6
1.2 Proč je třeba k nařízení 376/2014 vytvářet poradenský materiál?	7
1.3 Kdy nařízení 376/2014 vstoupilo v platnost?	8
1.4 Je uplatňování nařízení 376/2014 povinné?	8
1.5 Mohou členské státy přejímat pravidla v oblastech upravených nařízením 376/2014?	8
1.6 Mohou členské státy vytvářet vnitrostátní pravidla, která jsou přísnější než nařízení 376/2014?	9
1.7 Kterých typů letadel se nařízení týká?.....	10
1.8 Kterých typů informací se nařízení týká?	10
ČÁST 2 PRACOVNÍCI V LETECTVÍ	12
2.1 Proč bych měl hlásit události s bezpečnostním rizikem?	13
2.2 Ukládá mi zákon povinnost události hlásit?	13
2.3 Které typy událostí musí být hlášeny?.....	17
2.4 Jak poznám, jestli je událost třeba hlásit?.....	21
2.5 Jsem povinen hlásit události, k nimž došlo mimo EU?	22
2.6 Pokud nahlásím nehodu nebo vážnou událost podle nařízení č. 376/2014, vyžaduje se po mně také její nahlášení státu, v němž k události došlo?	22
2.8 Jakému orgánu bych měl události hlásit?.....	23
2.9 V jakém termínu je třeba událost nahlásit?	25
2.10 V jakém formátu je třeba událost nahlásit?	26
2.11 Jaké informace by mělo obsahovat hlášení o události?	26
2.12 Je moje hlášení důvěrné?	26
2.13 Lze moje hlášení použít proti mé osobě nebo někomu v něm uvedenému?	27
2.14 Co mohu dělat, jestliže mám za to, že výše uvedená pravidla ochrany byla porušena?	31
ČÁST 3 ORGANIZACE	32
3.1 Jakým přínosem pro bezpečnost je sdílení hlášení o události s kompetentním orgánem?	33
3.2 Jak lze sdílet informace v rámci daného odvětví?	33
3.3 Které organizace podléhají nařízení 376/2014?	34
3.4 Jaký je postup hlášení dle požadavků nařízení?	34
3.5 Které události tyto organizace shromažďují?	36
3.6 Jak se navzájem ovlivňují tyto požadavky na hlášení a požadavky obsažené v ostatních pravidlech?	36
3.7 Které informace by měly být předány kompetentnímu orgánu?.....	37
3.8 Komu by měly tyto organizace události hlásit?	40

3.9	Jaký je požadovaný formát záznamu a přenosu událostí?	41
3.10	Jak splnit požadavky kompatibility ADRP/ECCAIRS?	42
3.11	Jak dodržet požadavky na standardizovaný formát?	42
3.12	Jak dodržet požadavek na vyplnění polí s povinnými údaji?	42
3.13	Jaký požadavek se vztahuje na klasifikaci rizik?	43
3.14	Jak uplatnit požadavek související s postupy kontroly kvality údajů?	44
3.15	Jak uplatnit požadavek související s přenosem analýzy a s navazujícími opatřeními?	44
3.16	Jak by se mělo se získanými informacemi nakládat?	45
3.17	Jak jsou informace předávané kompetentnímu orgánu chráněny?	48
ČÁST 4 KOMPETENTNÍ ORGÁNY		48
4.1	Jaký je postup hlášení dle požadavků nařízení?	50
4.2	Jaké informace by měl kompetentní orgán shromažďovat a jak by s nimi měl nakládat?	50
4.3	Jak jsou tyto informace předávány mezi příslušnými orgány?	51
4.4	Kdy jsou tyto informace předávány do ECR?	52
4.5	Jaký je požadovaný formát záznamů událostí a jejich přenosu?	53
4.6	Jaké jsou povinnosti kompetentního orgánu z hlediska dohledu?	54
4.7	Jak by se mělo nakládat se získanými informacemi?	55
4.8	Může kompetentní orgán sdílet informace obsažené v ECR a za jakých podmínek?	57
4.9	Jak mají členské státy provádět odstavec 12 čl. 16 nařízení 376/2014?	58
ČÁST 5 SOUKROMÍ PILOTI		59
5.1	Proč je mou povinností události hlásit?	60
5.2	Jsem ze zákona povinen hlásit události?	60
5.3	Jaké události bych měl hlásit?	60
5.4	Jak poznám, jestli je událost třeba hlásit?	61
5.5	Jsem povinen hlásit události, k nimž došlo mimo území EU?	61
5.6	Jakému orgánu bych měl události hlásit?	62
5.7	V jakém formátu je třeba událost nahlásit?	62
5.8	Je moje hlášení důvěrné?	62
5.9	Lze moje hlášení použít proti mé osobě nebo někomu v něm uvedenému?	62
5.10	Co mohu dělat, jestliže mám za to, že výše uvedená pravidla ochrany byla porušena?	64

ČÁST 1

ÚVOD

1.1 Jak nařízení (EU) č. 376/2014 přispěje ke zvýšení bezpečnosti letectví?

Evropská unie a její členské státy se zavázaly zajistit vysokou úroveň bezpečnosti letectví a chránit evropské občany lepším předcházením leteckým nehodám (*úvodní ustanovení 1 nařízení (EU) č. 376/2014*).

Přestože letecká doprava zůstává jednou z nejbezpečnějších forem cestování, očekávaný nárůst letecké dopravy předpokládaný v následujících desetiletích představuje pro Evropskou unii náročný úkol, chce-li předcházet zvyšování počtu leteckých nehod (*úvodní ustanovení 2*).

Stávající letecký bezpečnostní systém je však zejména systémem reaktivním a preskriptivním, v němž jsou zlepšení v oblasti bezpečnosti především výsledkem technologického pokroku, dodržování preskriptivních nařízení a poučení z leteckých nehod. Proto by měla být přijata další opatření s cílem předcházet zvýšení počtu úmrtí a nehod (*úvodní ustanovení 5*). Z tohoto důvodu zahájila Evropská unie a její členské státy přechod na proaktivnější a empiricky důkladnější podložený bezpečnostní systém orientovaný na rizika a výkonnost (*úvodní ustanovení 5*). Takový systém vyžaduje systematické a neustálé shromažďování bezpečnostních informací, aby mohly být stanovovány, vyhodnocovány a řešeny nebezpečí pro bezpečnost. Měl by nepřetržitě zajišťovat, aby byly rychle identifikována veškerá nová nebezpečí nebo rizika, byla implementována zmírňující opatření a v případě jejich neúčinnosti byla revidována (*úvodní ustanovení 6*). Kromě toho v bezpečnostním systému, kdy si EU a její členské státy kladou za cíl zaměřit dostupné zdroje na oblasti s vyšším rizikem a zajistit lepší účinnost přijatých opatření na bezpečnost, bezpečnostní informace podporuje dozor nad regulovanými subjekty založený na riziku.

Jak zdůrazňuje sdělení Komise o „*Zavedení systému řízení bezpečnosti letectví v Evropě*“¹, shromažďování údajů o událostech, jejich analýza a navazující opatření jsou ústředním prvkem takového proaktivního a empiricky podloženého bezpečnostního systému. To se také odráží na mezinárodní úrovni, kde pravidla ICAO považují systémy hlášení a analýzy za jádro řízení bezpečnosti².

V tomto kontextu na základě návrhu Komise z prosince 2012³ Evropský parlament a Rada 3. dubna 2014 přijaly nový právní předpis: nařízení (EU) č. 376/2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních⁴ (dále jen „nařízení 376/2014“). Doplnuje ho prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1018,⁵ kterým se stanoví seznam klasifikovaných událostí v civilním letectví, které podléhají povinnému hlášení (dále jen „nařízení 2015/1018“).

Cílem nařízení 376/2014 je zajistit, aby byly k dispozici nezbytné bezpečnostní informace na podporu úsilí o řízení bezpečnosti celoevropské letecké komunity. Informace získané sběrem a analýzou hlášení o událostech podle tohoto nařízení by měly umožnit leteckému odvětví i

¹ COM/2011/0670 v konečném znění: Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „*Zavedení systému řízení bezpečnosti letectví v Evropě*“.

² Příloha 19 „*Řízení bezpečnosti*“ Chicagské úmluvy

³ COM/2012/0776 v konečném znění – 2012/0361 (COD): Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o hlášení událostí v civilním letectví, kterým se mění nařízení (EU) č. 996/2010 a zrušuje směrnice č. 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 376/2014 ze dne 3. dubna 2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 a zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007; Úř. věst. L 122, 24. dubna 2014, s. 18.

⁵ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1018 ze dne 29. června 2015, kterým se stanoví seznam klasifikovaných událostí v civilním letectví, které podléhají povinnému hlášení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 (Text s významem pro EHP); Úř. věst. L 163, 30. června 2015, s. 1.

regulačním orgánům seznámit se s hrozícími riziky a na základě relevantních vědomostí a informací přijmout příslušná rozhodnutí.

Nařízení 376/2014 napříč leteckým sektorem a na všech úrovních (odvětvové, národní a evropské) vytváří rámec s cílem zajistit sběr co nejkomplexnějších údajů o událostech s bezpečnostním rizikem a jejich analýzu na podporu širokého spektra činností v oblasti řízení bezpečnosti včetně přijímání a realizace relevantních bezpečnostních opatření.

Hlášení událostí, jejich analýzu a navazující opatření podporuje širší proces řízení bezpečnostních rizik, který pomáhá identifikovat hlavní bezpečnostní problémy a rizika. Tento proces zahrnuje neustálý dialog mezi leteckým sektorem a kompetentními orgány a plné zapojení všech zainteresovaných stran – leteckého průmyslu, Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA) a členských států – v rámci běžných činností v oblasti řízení bezpečnosti. To zejména zahrnuje poskytování zpětné vazby a poučení za účelem zlepšení bezpečnosti.

Toto nařízení si klade za cíl zajistit, aby si byl letecký sektor vědom hrozících rizik a přijal odpovídající opatření na jejich snížení. Měl by také umožnit členským státům získat informace o hrozících rizicích na národní úrovni a identifikovat národní opatření, která mohou být nezbytná k zajištění bezpečnosti letectví z širší národní perspektivy. Dále má v úmyslu zajistit, aby byly členské státy, EASA a Evropská komise celou Evropskou unií kolektivně informovány o hrozících rizicích a mohly na základě společné analýzy rozhodnout o přijetí příslušných bezpečnostních opatření, aby udržely či zlepšily úroveň bezpečnosti letectví z evropské perspektivy.

Nařízení 376/2014 a jeho prováděcí pravidla jsou doplněna o další stávající požadavky na hlášení, analýzu a navazující opatření obsažené v ostatních evropských nebo vnitrostátních pravidlech.

Systémy povinného i dobrovolného hlášení spolu s úkoly analýzy a navazujících opatření požadované nařízením 376/2014 by měly být chápány jakou součástí stávajících procesů řízení bezpečnosti organizací a orgánů podléhajících těmto procesům v souladu s ostatními evropskými pravidly.

1.2 Proč je třeba k nařízením 376/2014 vytvářet poradenský materiál?

Evropská legislativa je obecně výsledkem politického kompromisu mezi oběma zákonodárskými orgány, tj. Evropským parlamentem a Radou (zastupující členské státy). Tato skutečnost může mít dopad na celkovou soudržnost přijaté legislativy a může vést k vytváření ustanovení, která jsou neurčitá nebo nejasná, protože jsou výsledkem politického kompromisu.

Právní ustanovení obsažená v nařízením mohou být dále čtena bez jasného porozumění účelu zamýšleného oběma zákonodárskými orgány. Může to proto vést k odchylné implementaci v jednotlivých členských státech. Může to také někdy vést k odlišné implementaci, než jaká byla cílem obou zákonodárných orgánů.

Nařízením 376/2014 ruší a nahrazuje stávající právní úpravu týkající se událostí (směrnici 2003/42/ES⁶ a její prováděcí nařízení) a zavádí nespočet nových regulačních požadavků. Dotčené zainteresované strany vyjádřily potřebu čerpat z poradenského materiálu podporujícího implementaci tohoto nařízením a jeho prováděcích pravidel. Odstavec 8 čl. 7 nařízením 376/2014 dále požaduje, aby Evropská komise a EASA vytvořily poradenský materiál na podporu implementace určitých ustanovení.

Dále by měly být objasněny interakce mezi nařízením 376/2014 a ostatními požadavky

---

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES ze dne 13. června 2003 o hlášení událostí v civilním letectví; Úř. věst. L 167, 4 července 2003, s. 23.

souvisejícími s hlášením událostí, jejich analýzou a navazujícími opatřeními obsaženými v ostatních stávajících evropských nařízeních, aby se zajistila řádná implementace všech těchto pravidel a umožnilo se plného dosažení cílů nařízení 376/2014.

Tento dokument si klade za cíl vysvětlit zamýšlený účel ustanovení obsažených v nařízení 376/2014 a jeho prováděcích nařízeních v souladu s duchem dohody vytvořené mezi oběma zákonodárskými orgány. V relevantních případech navrhuje možné prostředky dodržování požadavků a udává příklady osvědčených postupů s cílem přispět ke konzistentní a řádné implementaci nařízení 376/2014 a jeho prováděcích pravidel napříč EU.

Byl připraven složkami Evropské komise s podporou Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA). V relevantních případech může být tento dokument Evropskou komisí aktualizován na základě zpětné vazby a zkušeností s aplikací nařízení a v případě přijetí nových ustanovení o převedení pravomocí a prováděcích ustanovení.

1.3 Kdy nařízení 376/2014 vstoupilo v platnost?

Nařízení bylo přijato 3. dubna 2014. Vstoupilo v platnost 15. listopadu 2015.

Jeho první prováděcí nařízení, tj. nařízení 2015/1018, bylo přijato 29. června 2015 a vstoupilo v platnost stejného dne jako nařízení 376/2014, tedy 15. listopadu 2015.

Evropská komise spolu s EASA připravily plán na podporu leteckého sektoru, členských států a všech relevantních zainteresovaných stran připravujících se na uplatnění nařízení 376/2014. Tento poradenský materiál je součástí různorodých iniciativ zahrnutých v tomto plánu.

Tento plán zahrnuje i další iniciativy, jako je vytvoření Evropského portálu hlášení událostí⁷, přijetí Evropské deklarace spravedlivého posuzování⁸, příprava propagačního materiálu⁹, jakož i další aktivity a iniciativy.

1.4 Je uplatňování nařízení 376/2014 povinné?

Nařízení 376/2014 je nařízením, a tudíž je podle článku 288 Smlouvy o fungování Evropské unie (TFEU) v plném rozsahu závazné a přímo platné ve všech členských státech.

Je závazné v plném svém rozsahu, a tak nemůže být uplatňováno neúplně, selektivně nebo částečně.

Nařízení 376/2014 je dále v členských státech přímo platné jako vnitrostátní zákon, přičemž se nevyžaduje žádné opatření k jeho začlenění do vnitrostátního právního řádu.

Toto nařízení je platné v právních řádech 28 členských států EU. Také se očekává, že bude platit v Norsku, na Islandu a v Lichtenštejnsku (prostřednictvím Dohody o Evropském hospodářském prostoru) a ve Švýcarsku (prostřednictvím Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě), jakmile bude do příslušných dohod začleněno.

Totéž platí i pro nařízení 2015/1018.

1.5 Mohou členské státy přejímat pravidla v oblastech upravených nařízením 376/2014?

Nařízení 376/2014 se liší od směrnice 2003/42, kterou nahrazuje, protože je přímo platné v členských státech jako vnitrostátní zákon, kdežto směrnice vyžadovala národní transpoziční opatření. Totéž platí i pro jeho prováděcí pravidla.

⁷ www.aviationreporting.eu

⁸ www.ec.europa.eu/transport/modes/air/sign-up-just-culture/index_en.htm

⁹ www.aviationreporting.eu/index.php?id=269a www.aviationreporting.eu/index.php?id=270

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 a nařízení 2015/1018 nevyžadují přijetí vnitrostátní transpoziční legislativy.

To neznamená, že členské státy nemohou přijmout prováděcí opatření. Musí tak učinit, pokud to nařízení vyžaduje.

Příklad:

Odstavec 3 čl. 6 vyžaduje, aby každý členský stát „určil jeden nebo více příslušných orgánů, které zřídí systém nezávislého shromažďování, hodnocení, zpracování, analýzy a uchování údajů o událostech hlášených podle článku 4 a 5.“ V tomto případě, jakož i v podobných situacích, kdy se po členských státech vyžaduje, aby přijaly určitá opatření, musí členské státy přijmout příslušná prováděcí opatření.

1.6 Mohou členské státy vytvářet vnitrostátní pravidla, která jsou přísnější než nařízení 376/2014?

Členské státy by v zásadě neměly přijímat vnitrostátní pravidla pokrývající problematiku, kterou už upravuje evropské nařízení, a to včetně přísnějších pravidel, pokud to není v daném evropském nařízení předpokládáno.

Hlavní zásada

Členské státy a EASA v roli příslušného orgánu mohou přijímat opatření nad rámec ustanovení nařízení 376/2014 pouze tehdy, když takovou možnost uvádí přímo toto nařízení.

Příklad:

Odstavec 2 čl. 3 nařízení 376/2014 uvádí, že nařízení „se vztahuje na události a jiné informace související s bezpečností civilních letadel s výjimkou letadel uvedených v Příloze II nařízení (ES) č. 216/2008.“ A odstavec dále pokračuje: „Členské státy mohou rozhodnout o tom, že se toto nařízení bude rovněž vztahovat na události a jiné informace související s bezpečností letadel uvedených v Příloze II uvedeného nařízení.“ V takovém případě, pokud je nařízení platné jen pro letadla, na něž se nevztahuje výjimka Přílohy II, mají členské státy možnost jít o krok dál a vztáhnout platnost i na letadla uvedená v Příloze II.

Podobná ustanovení umožňující jít nad rámec požadavků nařízení jsou obsažena v odstavcích 6, 7 a 8 čl. 5, v odstavci 2 čl. 6, v odstavcích 4, 5 a 12 čl. 13 a v odstavcích 6, 7 a 8 čl. 16.

Hlavní zásada

V žádných jiných situacích není členským státům a EASA v roli příslušného orgánu umožněno odchýlit se od ustanovení nařízení.

Příklad:

Odstavec 7 čl. 4 po osobách podávajících hlášení požaduje, „aby nahlásily události do 72 hodin od okamžiku, kdy se o události dozví, nebrání-li tomu mimořádné okolnosti.“ Přijetí vnitrostátního zákonného opatření, které by po osobách podávajících hlášení požadovalo nahlásit událost v dřívějším termínu (např. do 36 hodin), je neoprávněné a vykládá se jako porušení nařízení.

1.7 Kterých typů letadel se nařízení týká?

Nařízení 376/2014 se vztahuje na události a jiné informace související s bezpečností civilních letadel s výjimkou letadel uvedených v Příloze II nařízení (ES) č. 216/2008¹⁰ (odst. 2 čl. 3).

Koncept civilního letadla je z konstrukčního a výrobního hlediska chápán podle typového osvědčení, nikoli nutně podle typu letového provozu daného letadla (registrace) realizovaného v době události.

Příklad:

Pokud by došlo k události během necivilního letového provozu (např. vojenského letového provozu) a byly zjištěny nebezpečné podmínky v případě civilního typového osvědčení daného letadla, pak by tato událost měla být řešena v rámci nařízení 376/2014, a tudíž by se na ni vztahovala povinnost ji nahlásit v souladu se systémem povinného hlášení.

Tatáž kritéria platí i v dalších oblastech v případech, kdy je potenciálně ohrožena bezpečnost civilního letectví, ačkoli se daná událost přímo netýká žádného civilního letadla.

Příklad:

Dojde-li k narušení vzdušného prostoru vojenským letadlem nebo letadlem podle Přílohy II, měla by být tato událost řešena v rámci tohoto nařízení.

Členské státy mohou rozhodnout o tom, že se toto nařízení bude rovněž vztahovat na události a jiné informace související s bezpečností letadel uvedených v Příloze II nařízení (ES) č. 216/2008 (odst. 2 čl. 3).

1.8 Kterých typů informací se nařízení týká?

Nařízení 376/2014 platí pro (odst. 1 čl. 3):

- události, tj. jakoukoliv událost s dopadem na bezpečnost, která ohrožuje nebo v případě, že není odstraněna nebo řešena, by mohla ohrozit letadlo, osoby na palubě nebo jiné osoby, a zahrnuje zejména nehody nebo vážné události (odst. 7 čl. 2),
- a poskytování příslušných informací souvisejících s bezpečností v daném kontextu.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670 EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES (Text s významem pro EHP); Úř. věst. L 79, 19. března 2008, s. 1.

Hlavní zásada

Události nebo informace hlášené prostřednictvím systémů hlášení, které se však netýkají bezpečnosti letectví (ve smyslu jejich souvislosti s předcházením ohrožení letadla, osob na palubě nebo jiných osob) nepodléhají ustanovením nařízení 376/2014.

Příklad:

Událost, kterou nahlásí člen posádky svému provozovateli a která se týká obchodních záležitostí nebo kvality, avšak nemá žádný dopad na bezpečnost, není tudíž předmětem nařízení 376/2014 a požadavků na přenos, analýzu a navazující opatření obsažených v tomto nařízení.

Má se za to, že nařízení 376/2014 neplatí pro automatické zdroje bezpečnostních informací, jako jsou programy sledování letových údajů u leteckých provozovatelů nebo výpočty analýzy radarové stopy u poskytovatelů letových navigačních služeb. Ostatní pravidla mimo rámec nařízení 376/2014 a jeho prováděcích pravidel včetně možných povinností hlášení a analýzy se mohou na tyto zdroje bezpečnostních informací vztahovat.

ČÁST 2
PRACOVNÍCI V LETECTVÍ

2.1 Proč bych měl hlásit události s bezpečnostním rizikem?

Hlášení událostí s rizikem pro bezpečnost letectví je zásadní pro předcházení leteckým nehodám. Přispívá k pochopení toho, kde se v rámci leteckého systému nacházejí bezpečnostní rizika, a pomáhá osobám s rozhodovacími pravomocemi v jednotlivých organizacích a příslušných orgánech (jak na národní, tak na evropské úrovni) přijímat odpovídající opatření (viz také část 1.1). Informace a údaje týkající se bezpečnosti potřebné pro podporu zlepšování bezpečnosti v leteckém sektoru v členských státech i v celé EU do značné míry závisejí na jednotlivcích, kteří hlásí události, když k nim dojde. Bez těchto informací nelze řádně pochopit a řešit reálnou situaci v otázce bezpečnosti letectví.

Proto hlášení událostí s bezpečnostním rizikem pracovníky v letectví přispívá k předcházení nehodám. Jejich role je zásadní pro zajištění bezpečnosti letových činností v rámci organizace, jež je zaměstnává nebo využívá jejich služeb, ale obecněji i v rámci celého evropského leteckého systému.

2.2 Ukládá mi předpis povinnost události hlásit?

Jakkoli by se mělo podporovat hlášení veškerých událostí relevantních z hlediska bezpečnosti, nařízení 376/2014 rozlišuje mezi událostmi, které by se měly hlásit vždy, protože je zákonodárci považují za vysoce rizikové pro bezpečnost letectví, a událostmi, které mohou být hlášeny, pokud je osoby potenciálně podávající hlášení budou považovat za relevantní (více informací o událostech, které by měly být hlášeny, je k dispozici v části 2.3).

Dále platí, že ačkoli osoby účastníci se leteckých činností by měly být podporovány v hlášení veškerých událostí s bezpečnostním rizikem, které považují za relevantní, nařízení 376/2014 rozlišuje mezi osobami, po kterých se vždy vyžaduje hlásit definované události, protože je zákonodárci považují za klíčové pracovníky, a osobami, které mohou hlásit události, když to budou považovat za nezbytné.

Hlavní zásada

Povinnost stanovených osob hlásit určité události nebrání ostatním osobám v hlášení událostí v rámci běžného provozu systému řízení bezpečnosti jejich organizace.

Tento oddíl poskytuje informace o osobách, od nichž se vyžaduje hlásit určité události v souladu s nařízením 376/2014.

Toto nařízení uvádí seznam určených osob, které musí hlásit události v rámci systémů povinného hlášení (*odst. 6 čl. 4*). Tento seznam zahrnuje široké spektrum osob zapojených do leteckých činností, jak zaměstnanců, tak ostatních.

Hlavní zásada

Seznam osob, od nichž se vyžaduje hlásit určité události, zahrnuje zaměstnance organizace, jakož i osoby touto organizací najaté nebo jejichž služby organizace využívá (*odst. 6 čl. 4*).

Příklad:

Piloti zaměstnaní některým evropským provozovatelem, jakož i piloti-OSVČ, kteří jsou veliteli letadel používaných evropskými provozovateli, této povinnosti podléhají.

Tyto určené osoby podléhají povinnosti ze zákona hlásit definované události. Bez těchto hlášení o událostech nemohou Evropská unie a organizace a příslušné orgány, které jsou její součástí, přijímat ta nejlepší rozhodnutí ohledně bezpečnostních priorit. Nesplnění povinnosti hlášení vyplývající ze zákona může mít následky pro ty, kdo mají ohlašovací povinnost (článek 21, úvodní ustanovení 38).

Proto je důležité jasně určit osoby, které mají podle nařízení 376/2014 povinnost hlásit události.

Objasnění je navíc nutné proto, aby se zajistilo, že v relevantních případech fyzické osoby, které už podléhají povinnosti hlásit události s bezpečnostním rizikem v souladu s jinými evropskými pravidly (viz část 3.6), jsou tytéž jako osoby uvedené v nařízení 376/2014.

➤ Piloti

Hlavní zásada

Písm. a) odst. 6 čl. 4 uvádí jak velící piloty působící v obchodní letecké dopravě, tak soukromé piloty působící v letadlech spadajících pod ustanovení nařízení.

Písm. a) odst. 6 čl. 4 dále uvádí: „*velící pilot, nebo v případě, že velící pilot není schopen událost nahlásit, kterýkoliv další člen posádky v linii velení letadla.*“ Situace, kdy by pilot nebyl schopen podat hlášení, se vykládá jako případ, kdy pilot není schopen podat hlášení, protože toho není fyzicky schopen.

Odkaz na „*kteréhokoliv dalšího člena posádky v linii velení letadla*“ má za cíl obsáhnout jakoukoli konfiguraci posádky.

Příklad:

Jakýmkoli dalším členem posádky v linii velení letadla v kontextu provozu obchodní letecké dopravy na palubě velkého letadla by byl druhý pilot, kdežto v případě, kdy je na palubě jen jeden pilot, by to byl vedoucí palubní průvodčí.

Tyto situace by měly být organizacemi ošetřeny a popsány v rámci jejich systémů řízení bezpečnosti.

➤ Osoby podílející se na konstrukci, výrobě, zachování letové způsobilosti letadla

Hlavní zásada

Písm. b) odst. 6 čl. 4 se vykládá tak, že zahrnuje osoby podílející se na konstrukci letadla či kteréhokoliv zařízení či jeho části pod dohledem členského státu či pod dohledem EASA, které se přímo podílejí na výrobě leteckých dílů, mají na starosti ověřování dodržování příslušných konstrukčních údajů a odpovědnost za vyšetřování s držitelem typového osvědčení nebo schválení návrhu, aby se stanovilo, zda by tyto odchylky mohly vést k nebezpečným podmínkám.

Je to v souladu s požadavky na hlášení událostí uvedenými v nařízení Komise (EU) č. 748/2012¹¹, podle nichž se po výrobní organizaci požaduje spolupráce s projekční organizací ohledně potvrzení, že daná odchylka od konstrukčních údajů doopravdy představuje nebezpečnou podmínku.

¹¹ Nařízení Komise (EU) č. 748/2012 ze dne 3. srpna 2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací; Úř. věst. L 224, 21 srpna 2012, s. 1.

Příklad:

Osoba pracující v organizaci výroby zodpovědná za šetření spolu s držitelem schválení návrhu (DAH)¹² potvrdí, zda by zjištěná odchylka zhotoveného výrobku od konstrukčních údajů mohla vést k nebezpečným podmínkám konečného certifikovaného výrobku.

Hlavní zásada

Písm. b) odst. 6 čl. 4 je také chápáno tak, že zahrnuje osoby podílející se na konstrukci letadla či kteréhokoliv zařízení či jeho části pod dohledem členského státu či pod dohledem EASA, které mají na starosti proces identifikace nebezpečných nebo potenciálně nebezpečných podmínek pro držitele typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, oprávnění ETSO, schválení návrhu významné opravy nebo jakéhokoliv jiného odpovídajícího schválení považovaného za schválení vydané podle nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Je to v souladu s požadavky na hlášení událostí uvedenými v nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Příklad:

Osoba pracující pro DAH zodpovědná za proces identifikace nebezpečných nebo potenciálně nebezpečných podmínek podle podmínek v části 21 nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Hlavní zásada

Písm. b) odst. 6 čl. 4 je také chápáno tak, že zahrnuje osoby podílející se na konstrukci letadla či kteréhokoliv zařízení či jeho části pod dohledem členského státu či pod dohledem EASA, které odpovídají za proces identifikace nebezpečných nebo potenciálně nebezpečných podmínek v kontextu zachování letové způsobilosti svých výrobků podle nařízení Komise (EU) č. 748/2012, avšak nepodléhající žádnému osvědčení nebo schválení podle tohoto nařízení.

Příklad:

Osoba pracující v projekční organizaci zabývající se projekcí lehkých letadel bez osvědčení podle požadavků v části 21 nebo podléhající schválení organizace podle nařízení Komise (EU) č. 748/2012, avšak přesto spadající do tohoto právního rámce, která zodpovídá za proces identifikace nebezpečných nebo potenciálně nebezpečných vlastností výrobku.

¹² Držitel schválení návrhu (DAH) je písemné označení držitele typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, oprávnění ETSO, schválení návrhu významné opravy nebo jakéhokoliv jiného odpovídajícího schválení považovaného za schválení vydané podle nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Hlavní zásada

Písm. b) odst. 6 čl. 4 je v neposlední řadě také chápáno tak, že zahrnuje osoby podílející se na zachování letové způsobilosti, sledování údržby či úpravě letadla či kteréhokoliv zařízení či jeho části pod dohledem členského státu či pod dohledem EASA, které

- **jsou držiteli platného průkazu způsobilosti pro údržbu letadel nebo**
- **jsou svou organizací oprávněni a přímo zapojeni do úkonů údržby letadel včetně veškerých dílů pro instalaci do letadel nebo zachování řízení letové způsobilosti nebo**
- **jsou piloty-majiteli bezprostředně zapojenými do úkonů údržby letadel.**

Je to v souladu s požadavky na hlášení událostí uvedené v nařízení Komise (EU) č. 1321/2014¹³.

Příklad:

Osoba, která je držitelem průkazu způsobilosti technika údržby letadel podle části 66 a provádí samotnou údržbu, nebo osoba, která je oprávněna k zachování letové způsobilosti letadel.

- Personál podílející se na zachování letové způsobilosti letadel

Hlavní zásada

Písm. c) odst. 6 čl. 4 se vykládá tak, že zahrnuje osoby odpovědné za vydávání osvědčení kontroly letové způsobilosti v souladu s bodem M.A.710 (části M) Přílohy I nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo osoby odpovědné za vydávání osvědčení o uvolnění do provozu v souladu s body M.A.801, M.A.802 nebo M.A.803 (části M) Přílohy I nebo bodem 145.A.50 (části 145) Přílohy II nařízení Komise (EU) č. 1321/2014.

Příklad:

Osoba, která je držitelem průkazu způsobilosti technika údržby letadel podle části 66 a vydává osvědčení o uvolnění leteckých výrobků do provozu.

- Personál ATM/ANS

Hlavní zásada

Písm. d) odst. 6 čl. 4 se vykládá tak, že zahrnuje osoby zastávající funkci, která vyžaduje, aby daná osoba byla členským státem schválena jako pracovník poskytovatele služeb letového provozu, jemuž je svěřena odpovědnost týkající se letových navigačních služeb, nebo pracovník letové informační služby.

¹³ Nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 ze dne 26. listopadu 2014 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů (Text s významem pro EHP); Úř. věst. L 362, 17 prosince 2014, s. 1.

Příklad:

Řídící letového provozu nebo pracovník letové informační služby, který je držitelem platného průkazu způsobilosti podle nařízení Komise (EU) 2015/340¹⁴ a vykonává funkci řídicího nebo pracovníka ve službě. V situacích, kdy událost zahrnuje více osob v rámci téže organizace, se má za to, že hlášení by měla podat ta nekompetentnější osoba. Není zapotřebí, aby hlášení podávaly všechny osoby účastníci se dané události.

➤ Personál letiště

Hlavní zásada

Písm. e) odst. 6 čl. 4 se vykládá tak, že zahrnuje osoby zastávající funkci související se zajištěním bezpečnosti letiště, na které se vztahuje nařízení (ES) č. 1008/2008¹⁵. Zahrnuje to bezpečnostní techniky letišť, kteří jsou držiteli platného průkazu způsobilosti podle nařízení Komise (EU) č. 139/2014¹⁶, ekvivalentní odpovědné osoby těchto letišť, které nejsou držiteli platného průkazu způsobilosti podle nařízení Komise (EU) č. 139/2014, ale spadají pod nařízení (ES) č. 1008/2008, jakož i veškeré osoby, které mohou aktivně přispívat k zajišťování bezpečnosti letiště dle nařízení (ES) č. 1008/2008.

Zahrnuje také personál a osoby, které letiště najímá nebo jejichž služby využívá (tj. organizace poskytující pozemní odbavovací služby, ochranu před ptáky a letištní služby) a od nichž se očekává, že budou hlásit informace v rámci systému řízení bezpečnosti letiště, protože jejich úkoly souvisejí s letectvím.

➤ Personál LNS

Hlavní zásada

Písm. f) odst. 6 čl. 4 se vykládá tak, že platí pro osoby zastávající funkci spojenou s instalací, modifikací, údržbou, opravou, generální opravou, letovou zkouškou nebo kontrolou leteckých navigačních zařízení, nad nimiž vykonává dohled členský stát.

➤ Personál poskytující pozemní odbavovací služby

Hlavní zásada

Písm. g) odst. 6 čl. 4 se vykládá tak, že platí pro osoby, které zastávají funkci spojenou s pozemním odbavováním letadel na letišti v souladu se směrnicí Rady 96/67/ES¹⁷, a to včetně tankování, sestavení nákladového listu, nakládky, odmrazování a vlečení, podle nařízení (ES) č. 1008/2008.

2.3 Které typy událostí musí být hlášeny?

¹⁴ Nařízení Komise (EU) 2015/340 ze dne 20. února 2015, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se průkazů způsobilosti a osvědčení řídicích letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008, kterým se mění prováděcí nařízení Komise (EU) č. 923/2012 a kterým se zrušuje nařízení Komise (EU) č. 805/2011 (Text s významem pro EHP); Úř. věst. L 63, 6. března 2015, s. 1.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (přepřacované znění) (Text s významem pro EHP); Úř. věst. L 293, 31. října 2008, s. 3.

¹⁶ Nařízení Komise (EU) č. 139/2014 ze dne 12. února 2014, kterým se stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Text s významem pro EHP); Úř. věst. L 44, 14. února 2014, s. 1.

¹⁷ Směrnice Rady 96/67/ES ze dne 15. října 1996 o přístupu na trh odbavovacích služeb na letištích Společenství; Úř. věst. L 272, 25. října 1996, s. 36.

Hlavní zásada

Rozumí se, že je třeba podporovat hlášení všech událostí relevantních z hlediska bezpečnosti s cílem posilovat principy řízení bezpečnosti zakotvené v ostatních evropských pravidlech a prosazované nařízením 376/2014.

Jak bylo zmíněno v části 2.2, je třeba podporovat hlášení všech událostí relevantních z hlediska bezpečnosti. Pro účely objasnění povinností vyplývajících z předpisů však nařízení 376/2014 rozlišuje mezi událostmi, které musí být hlášeny vždy (události podléhající povinnému hlášení), a událostmi, které mohou být hlášeny, pokud to osoba potenciálně podávající hlášení uzná za nutné (dobrovolně hlášené události).

i. Povinné hlášení

Události hlášené v rámci systémů povinného hlášení jsou události, které mohou představovat významné riziko pro bezpečnost letectví a spadají do definovaných kategorií (*odst. 1 čl. 4*). Aby usnadnila stanovení těchto událostí, Komise přijala seznam klasifikovaných událostí, k nimž se má odkazovat při hlášení událostí (*odst. 5 čl. 4*).

Tyto události, jež je třeba hlásit, jsou tudíž uvedeny v prováděcím nařízení Komise (EU) 2015/1018, které klasifikuje události podléhající hlášení v rámci systémů povinného hlášení. Události obsažené v nařízení 2015/1018 jsou ty události, které zákonodárci považovali za potenciálně vysoce rizikové pro bezpečnost letectví.

Nařízení 2015/1018 zahrnuje události spadající do čtyř kategorií uvedených v nařízení 376/2014, jakož i události platné pro jiná než složitá motorová letadla (*odst. 5 čl. 4*), která jsou v relevantních případech upravena pro specifika leteckého sektoru.

Hlavní zásada

Události, které podléhají hlášení v rámci systémů povinného hlášení, jsou události uvedené v prováděcím nařízení 2015/1018.

Rozdělení kategorií událostí podléhajících hlášení uvedeně v odst. 1 čl. 4 má umožnit stanovení událostí, které mají hlásit osoby specifikované v odst. 6 čl. 4. Rozdělení v různých přílohách nařízení 2015/1018 je tudíž určeno jako pomoc pro osoby podávající hlášení událostí, které mají dle požadavků hlásit.

Hlavní zásada

Tudíž se rozumí, že po osobách podávajících hlášení podléhající povinnosti povinného podávání hlášení se nevyžaduje hlásit veškeré události obsažené v nařízení 2015/1018, ale pouze události relevantní pro jejich příslušnou náplň práce.

Ohlašovací povinnosti v rámci povinných programů jsou tedy kombinací osob podléhajících povinnosti podávání povinného hlášení a událostí, které musí být povinně hlášeny v konkrétní pracovní oblasti.

Tyto ohlašovací povinnosti jsou následně chápány tak, jak je uvedeno v diagramu níže.

Typ osob podávajících hlášení	Události podléhající hlášení
Velící pilot – písm. a) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2) – při letu na složitých motorových letadlech	Události související s provozem letadla – Příloha I nařízení 2015/1018
Osoby podílející se na výrobě – písm. b) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s výrobou – Příloha II.1 nařízení 2015/1018
Osoby podílející se na konstrukci – písm. b) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s konstrukcí – Příloha II.2 nařízení 2015/1018
Osoby podílející se na údržbě – písm. b) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s údržbou a zachováním letové způsobilosti – Příloha II.3 nařízení 2015/1018
Osoby podepisující osvědčení kontroly letové způsobilosti – písm. c) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s údržbou a zachováním letové způsobilosti – Příloha II.3 nařízení 2015/1018
Řídící letového provozu nebo pracovníci letové informační služby – písm. c) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s letovými navigačními službami a zařízeními – Příloha III nařízení 2015/1018
Bezpečnostní technik letiště – písm. e) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s letišti a pozemními službami – Příloha IV.1 nařízení 2015/1018
Osoby zastávající funkci spojenou s leteckými navigačními zařízeními – písm. f) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s letovými navigačními službami a zařízeními – Příloha III nařízení 2015/1018
Osoby zastávající funkci spojenou s pozemním odbavováním letadel – písm. f) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2)	Události související s letišti a pozemními službami – Příloha IV.2 nařízení 2015/1018
Velící pilot – písm. a) odst. 6 čl. 4 (podrobnější definice – viz otázka 2) – při letu na jiných než složitých motorových letadlech	Události související s provozem letadla – Příloha V nařízení 2015/1018

Nařízení 2015/1018 ve svých Přílohách I, III, IV.1, IV.2, V.1, V.2 a V.3 uvádí, že Přílohy nebo části jsou strukturovány tak, aby zajistily, že „příslušné události jsou propojeny s kategoriemi činností, během nichž jsou dle zkušeností tyto události obvykle pozorovány, s cílem hlášení těchto událostí usnadnit.“ Zdůrazňuje, že toto uspořádání však nelze chápat tak, „že tyto události nesmí být hlášeny v případě, že k nim dojde mimo kategorii činností, s nimiž jsou v seznamu propojeny.“

Hlavní zásada

Rozumí se tedy, že veškeré události uvedené v konkrétní Příloze nebo části nařízení 2015/1018 podléhají hlášení osobami určenými jako osoby povinně podávající hlášení podle dané Přílohy nebo části, a to nezávisle na okolnostech, za nichž může k události dojít.

Příklad:

Velící pilot na palubě složitého motorového letadla je povinen hlásit veškeré události uvedené v Příloze I nařízení 2015/1018, dokonce i když k těmto událostem dojde za okolností jiných, než je popsáno v jednotlivých nadpisech (např. letová příprava, příprava letadla, vzlet a přistání atd.).

ii. Dobrovolné hlášení

Podle nařízení 376/2014 neexistuje povinnost ze zákona hlásit události nad rámec situací popsaných výše v diagramu 1. Nicméně se rozumí, že by se mělo podporovat hlášení jakýchkoli událostí relevantních z hlediska bezpečnosti kýmkoli, kdo si jich je vědom. Aby toto hlášení umožnilo, nařízení 376/2014 ukládá organizacím a kompetentním orgánům povinnost ze zákona (*článek 5*) zřídit systém dobrovolného hlášení (VORS).

V tomto kontextu systémy dobrovolného hlášení zejména umožňují hlásit (*odst. 4 čl. 5*):

- jakékoli události nebo informace související s bezpečností jednotlivci, kteří nepodléhají povinnému hlášení (viz část 2.2, kde je uveden podrobný seznam osob podléhajících povinnému hlášení), což může zahrnovat hlášení událostí těmito osobami, jak je uvedeno v nařízení 2015/1018;
- jakékoli události nebo informace související s bezpečností neuvedené v nařízení 2015/1018 jednotlivci, kteří podléhají povinnému hlášení.

Příklady:

Člen posádky může nahlásit vyjetí z dráhy prostřednictvím systému dobrovolného hlášení událostí.

Velící pilot může nahlásit události nad rámec událostí uvedených v Příloze I nařízení 2015/1018 prostřednictvím systému dobrovolného hlášení událostí.

Mělo by být zřejmé, že přestože nařízení 376/2014 neukládá hlášení všech událostí, jeho cílem je použít veškeré dostupné bezpečnostní údaje ke zlepšení bezpečnosti. Mělo by se tedy důrazně doporučovat hlášení všech relevantních informací a klíčoví odborníci by měli být povzbuzováni k tomu, aby se o své zkušenosti podělili.

Hlavní zásada

Rozumí se, že by se mělo doporučovat hlášení všech událostí relevantních z hlediska bezpečnosti, a tak by se mělo prosazovat i využívání systémů hlášení, ať povinných či dobrovolných.

Zákonná povinnost uložená organizacím a kompetentním orgánům zřídit systém dobrovolného hlášení si klade za cíl podpořit shromažďování relevantních informací.

Organizace průmyslu, členské státy a EASA jsou tudíž vyzývány, aby podporovaly hlášení jakýchkoli událostí, ať už existuje zákonná povinnost je hlásit, či nikoli.

Poradenský materiál – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho prováděcí pravidla
Evropská komise připravila a zveřejnila propagační materiál na podporu hlášení událostí s bezpečnostním rizikem. Tento materiál je k dispozici [zde](#)¹⁸.

iii. Interakce s dalšími požadavky na hlášení

Požadavky na hlášení, které platí podle dalších pravidel EU, jsou v souladu s požadavky na hlášení podle nařízení 376/2014. V praxi to znamená, že ohlašovací povinnosti podle nařízení 216/2008 a jeho prováděcí pravidla na straně jedné a ohlašovací povinnosti podle nařízení 376/2014 na straně druhé jsou slučitelné. Tyto ohlašovací povinnosti by však měly být naplňovány prostřednictvím jednoho systému hlášení a nemělo by to vést ke vzniku dvou paralelních systémů hlášení (*úvodní ustanovení 4*).

Dále osoba, která zastává více jak jednu funkci podléhající povinnosti hlášení, může všechny tyto povinnosti splnit jediným hlášením. Organizace jsou vyzývány, aby tuto situaci řádně popsaly ve svých organizačních manuálech, a tak ošetřily případy, kdy se přebírá odpovědnost za danou organizaci.

2.4 Jak poznám, jestli je událost třeba hlásit?

Systémy řízení bezpečnosti jsou založeny na shromažďování a analýze informací souvisejících s bezpečností. Proto by jednotlivci měli hlásit vše, co se jim zdá, že by mohlo potenciálně ovlivnit bezpečnost nebo na ni mít potenciálně dopad.

Závazek povinného hlášení souvisí s tím, že si je člověk podléhající povinnosti hlášení dané situace vědom. „Být si vědom“ dané události se vykládá tak, že jde o situace, jichž je jednotlivec události přímo účasten. Proto např. povědomí o události získané prostřednictvím radiostanice na palubě letadla nebo z doslechu může být motivem k nahlášení této věci organizaci nebo příslušnému orgánu v rámci VORS, nemělo by to však být chápáno jako povinnost ze zákona, kterou musí jednotlivec splnit v rámci MORS.

Nařízení 2015/1018 obsahuje určité události, které jsou skutečnými, snadno identifikovatelnými událostmi, jako je „*srážka, k níž došlo s jiným letadlem, terénem nebo s překážkou na zemi nebo ve vzduchu.*“ V takových případech, jakmile k události dojde a osoba potenciálně podávající hlášení si je události vědoma, pro ni platí povinnost hlášení.

Nařízení 2015/1018 také zahrnuje situace, v nichž musí osoba podávající hlášení uplatnit svůj úsudek a vyhodnotit, zda letadlo nebo osoby na palubě byly nebo mohly být ohroženy. Jde například o následující událost: „*Významná porucha, nesprávná činnost nebo závada letištního zařízení nebo systému, která ohrožuje nebo mohla ohrozit letadlo nebo osoby na palubě.*“ V takových případech podléhá událost hlášení, jestliže osoba potenciálně podávající hlášení vyhodnotila, že letadlo nebo osoby na palubě byly nebo mohly být ohroženy.

V takových situacích je obtížnější určit, zda osoba podávající hlášení splnila své povinnosti vyplývající ze zákona, či nikoli. To může být obzvláště náročné, pokud se osoba, která by hlášení o události podat měla, rozhodne tuto událost nenahlásit, avšak nahlásí ji jiná osoba v rámci systému dobrovolného hlášení (*úvodní ustanovení 38*).

¹⁸ <http://www.aviationreporting.eu/index.php?id=269>

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 předepisuje osobám potenciálně podávajícím hlášení hlásit jasně definované události, jichž jsou si vědomy. Rozumí se, že není-li si osoba podávající hlášení vědoma události nebo v relevantních případech usoudí, že letadlo, osoby na palubě nebo jakékoli jiné osoby nebyly ohroženy nebo potenciálně ohroženy, a proto událost nenahlásí, nelze to vykládat tak, že tato osoba nepodávající hlášení porušila své ohlašovací povinnosti podle nařízení 376/2014 a 2015/1018.

Nařízení stanoví nezbytný právní rámec, aby povzbudilo osoby podávající hlášení překročit rámec striktního dodržování povinností povinného podávání hlášení a podělit se s příslušnou stranou (dle použitelnosti organizací anebo příslušným orgánem) o záležitosti, které by podle jejich názoru mohly ohrozit letecký systém. Osoby podávající hlášení by tudíž měly nahlásit jakékoli události nebo informace související s bezpečností, které považují za relevantní z hlediska bezpečnosti.

Hlavní zásada

V situacích, kdy si je osoba podávající hlášení vědoma události a má za to, že je třeba ji nahlásit, ale nedokáže to s jistotou určit, očekává se od ní, že hlášení podá.

2.5 Jsem povinen hlásit události, k nimž došlo mimo EU?

Nařízení 376/2014 se týká všech událostí, jimiž je dotčeno letadlo registrované v některém členském státě nebo provozované organizací usazenou v některém členském státě i v případě, že k ní došlo mimo území uvedeného členského státu (*úvodní ustanovení 18*).

Hlavní zásada

Události by se měly hlásit, i když k nim dojde mimo území Evropské unie.

Příklad:

Velící pilot evropských aerolinií, který si je vědom události uvedené v Příloze I nařízení 2015/1018, k níž došlo v třetí zemi, je povinen ji nahlásit.

V případě osob potenciálně podávajících hlášení, které pracují ve výrobních nebo konstrukčních organizacích, se má dále za to, že hlášení událostí zahrnuje výrobky, za jejichž výrobu nebo konstrukci zodpovídají, a to bez ohledu na stát, v němž k události došlo, provozovatele nebo registraci.

2.6 Pokud nahlásím nehodu nebo vážnou událost podle nařízení č. 376/2014, vyžaduje se po mně také její nahlášení státu, v němž k události došlo?

Nehody a vážné události, jak je definuje nařízení (EU) č. 996/2010¹⁹, dále podléhají nařízení 376/2014 (*odst. 7 čl. 2*).

Toto nařízení by nemělo zasahovat do implementace nařízení (EU) č. 996/2010 a zejména hlášení událostí orgánu pro šetření (SIA) státu, v němž k události došlo, v kontextu čl. 9 nařízení (*úvodní ustanovení 3*).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 ze dne 20. října 2010 o šetření a prevenci nehod a incidentů v civilním letectví a o zrušení směrnice 94/56/ES; Úř. věst. L 295, 12. listopadu 2010, s. 35.

Poradenský materiál – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho prováděcí pravidla
Znamená to, že by dvojí hlášení mohlo být požadováno v situaci, kdy osoba podléhající povinné ohlašovací povinnosti v souladu s odst. 6 čl. 4 musí nahlásit nehodu nebo vážnou událost uvedené v nařízení 2015/1018.

V takových případech musí daná osoba nahlásit nehodu nebo vážnou událost v souladu s odst. 6 čl. 4 nařízení 376/2014 a musí také „neprodleně oznámit příslušnému orgánu pro šetření členského státu, na jehož území k nehodě nebo vážnému incidentu došlo“ v souladu se čl. 9 nařízení (EU) č. 996/2010.

Příklad:

Velcí pilot, který si je vědom nehody nebo vážného incidentu uvedené v Příloze I nařízení 2015/1018, k níž došlo ve Spojeném království, je povinen nahlásit ji své organizaci, jakož i britskému SIA (Úřad pro vyšetřování leteckých nehod ve Velké Británii).

2.7 Pokud o téže události, která vyžaduje hlášení, ví několik osob podávajících hlášení, musí ji hlásit všechny?

Může dojít k situaci, kdy o téže události ví několik osob podávajících hlášení podléhajících povinnému hlášení.

Hlavní zásada

V situaci, kdy osoby podávající hlášení, ať už zaměstnané, najaté nebo využívané pro účely určitých služeb různými organizacemi, vědí o téže události, která by měla být nahlášena, pak se požaduje, aby tuto událost nahlásily všechny osoby.

Příklad:

Dva piloti ze dvou různých aerolinií, řídící letového provozu, bezpečnostní technik letiště a pracovník pozemních odbavovacích služeb jsou účastní srážky mezi dvěma letadly na zemi nebo jsou jejími svědky. Všichni musí tuto událost nahlásit, a to i v případě že pracují pro organizace spadající do působnosti téhož členského státu.

Hlavní zásada

V případě, kdy osoby podávající hlášení, ať už zaměstnané, najaté nebo využívané pro účely určitých služeb stejnou organizací, vědí o téže události, která by měla být nahlášena, a zároveň jsou jí společně fyzicky přítomni, rozumí se, že tuto událost nemusí nahlásit všichni. Mohou tak učinit, ale nemá se za to, že jsou vázáni povinností tak učinit.

Příklad:

Dva pracovníci pozemních odbavovacích služeb pracující pro tutéž organizaci objeví na pohybové ploše letiště cizí objekt, o němž se domnívají, že by mohl ohrozit, nebo který by skutečně mohl ohrozit letadlo nebo osoby na palubě. V takovém případě může událost nahlásit pouze jeden pracovník pozemních odbavovacích služeb.

2.8 Jakému orgánu bych měl události hlásit?

Nařízení dává osobám podléhajícím povinnosti MOR následující možnosti ohlašování událostí (odst. 6 čl. 4):

- prostřednictvím systému povinného hlášení zřízeného organizací, u níž jsou zaměstnány, nebo která je najímá či využívá jejich služeb, nebo
- prostřednictvím systému povinného hlášení zřízeného členskými státy, kde se nachází sídlo příslušného orgánu jejich organizace, nebo státem, jenž vydal, potvrdil nebo převedl licence pilotů, nebo
- prostřednictvím systému zřízeného EASA.

Hlavní zásada

Pro pracovníky v letectví by se hlášení událostí prostřednictvím systému hlášení jejich organizace mělo podporovat a uznávat jako normální způsob hlášení.

Je to zejména v souladu s integrací údajů o událostech do systému řízení bezpečnosti dané organizace.

Hlášení prostřednictvím systému členských států se chápe jako způsob, který lze využít, neexistuje-li žádná příslušná organizace, nebo v situaci, kdy osoba podávající hlášení nemá důvěru v ohlašovací systém organizace certifikované nebo schválené členským státem.

Hlášení prostřednictvím systému povinného hlášení EASA se chápe jako způsob, který mohou využít organizace, pro něž je EASA příslušným orgánem, nebo v situaci, kdy osoba podávající hlášení nemá důvěru v ohlašovací systém organizace certifikované nebo schválené EASA.

Přestože by se měl upřednostňovat a dokonce i prosazovat ten nejpřímější ohlašovací způsob (ohlašovací systém dané organizace), rozumí se, že se nebrání přímému ohlašování příslušnému orgánu osobou zaměstnanou nebo najatou danou organizací nebo jejichž služeb organizace využívá. Samozřejmě může dojít k situaci, kdy osoby podávající hlášení nemají důvěru v ohlašovací systém své organizace a mohou si přát použít jiný způsob ohlašování. Je to v souladu s cílem prosazování přístupu „spravedlivého posuzování“, o nějž usiluje nařízení 376/2014. Klade si zejména za cíl získat důvěru pracovníků v letectví v systémy hlášení událostí a povzbudit je, aby hlásili jakékoli relevantní bezpečnostní informace, a přispívali tak ke zvýšení bezpečnosti letectví a prevenci nehod.

Je třeba zdůraznit, že volba ohlašovacího systému by měla být výhradní. Použití spojky „nebo“ v odst. 6 čl. 4 samozřejmě naznačuje, že je od osoby podávající hlášení vyžadováno pouze jedno hlášení a že událost by neměla vést k více hlášením od jedné osoby podávající hlášení.

Proto se rozumí, že v souladu s nařízením by osoba podávající hlášení neměla hlásit událost své organizaci a zároveň i členskému státu, příp. EASA. Tím nejsou nijak dotčeny další ohlašovací povinnosti obsažené v jiných právních aktech (viz také část 2.6).

2.9 V jakém termínu je třeba událost nahlásit?

Nařízení 376/2014 vyžaduje, aby osoby podléhající požadavku povinného hlášení nahlásily událost uvedenou v nařízení 2015/1018 do 72 hodin od okamžiku, kdy se o události dozvedí, nebrání-li tomu mimořádné okolnosti (*odst. 7 čl. 4*).

Rozumí se, že termín 72 hodin začíná běžet od okamžiku, kdy se o události dozvedí, což obvykle znamená okamžik, kdy jsou svědky události nebo jsou jí účastní.

V případě jednotlivců, kteří se podílejí na činnosti konstrukčních nebo výrobních organizací (DOA – oprávnění organizace k vývoji a projektování nebo POA – oprávnění organizace k výrobě) a kteří mají povinnost hlásit potenciální nebezpečné podmínky, začíná termín 72 hodin běžet od okamžiku identifikace možné nebezpečné podmínky, což se běžně hlásí prostřednictvím k tomu určeného procesu v dané organizaci.

Okolnosti umožňující hlášení událostí po 72hodinovém termínu by měly být výjimečné. Mohou např. zahrnovat situace, kdy osoba podávající hlášení nemůže získat přístup k prostředku hlášení událostí.

V některých případech se jednotlivec může dozvědět o události až prostřednictvím systému automatického hlášení ve své organizaci (např. program sledování letových údajů, následné zpracování radarových stop atd.), nikoli v průběhu vlastní operace. V takových případech začíná 72hodinový termín běžet v okamžiku, kdy se osoba potenciálně podávající hlášení o této události dozví.

2.10 V jakém formátu je třeba událost nahlásit?

Nařízení 376/2014 osobám podávajícím hlášení nestanoví žádný formát hlášení.

Formát, který mají použít pracovníci v letectví k hlášení události své organizaci, může být definován organizací v rámci jejího systému řízení bezpečnosti.

Obecně se doporučuje vytvářet formuláře a prostředky hlášení, které jsou uživatelsky přívětivé a osoby potenciálně podávající hlášení od ohlašování událostí neodrazují. Cílem by mělo být usnadnit shromažďování informací od klíčových jednotlivců do systému řízení dané organizace nebo do systému příslušného orgánu.

2.11 Jaké informace by mělo obsahovat hlášení o události?

Nařízení 376/2014 nestanoví žádné konkrétní informace, které by pracovníci v letectví měli při hlášení události poskytnout. Pochopitelně se očekává, že hlášení bude obsahovat popis události.

Osobám podávajícím hlášení se doporučuje uvést v hlášení co nejúplnější informace. K tomuto účelu mohou osoby podávající hlášení použít Přílohu I nařízení 376/2014 jako odkaz pro informace doporučené k nahlášení za konkrétních okolností.

Pracovníkům v letectví se dále doporučuje, aby ve svém hlášení uvedli veškeré aspekty relevantní pro danou událost včetně přispění lidského faktoru. Uvedení těchto detailů by mělo napomoci lepšímu porozumění bezpečnostním hrozbám a přesnější identifikaci bezpečnostních rizik.

Příklad:

Při hlášení události související s únavou se osobám podávajícím hlášení doporučuje spolu s dalšími relevantními informacemi uvést v hlášení informace, jako je celková doba ve službě, doba letu (včetně počtu nalétaných sektorů) a počet hodin odpočinku posádky v den události a alespoň během dvou předcházejících dnů.

2.12 Je moje hlášení důvěrné?

i. V rámci mé organizace

Hlášení organizaci není nezbytně anonymní. Může to záviset na typu použitého ohlašovacího systému, protože některé organizace kromě svého systému povinného a dobrovolného hlášení provozují také systém důvěrného hlášení.

Nařízení 376/2014 po organizacích nevyžaduje, aby shromažďovaná hlášení plně anonymizovaly, ale vyžaduje, aby přijaly nezbytná opatření k zajištění důvěrnosti podrobností týkajících se událostí obsažených v jejich databázi (*odst. 1 čl. 15*).

Hlavní zásada

Po organizacích se vyžaduje, aby přijaly nezbytná opatření pro zajištění přiměřené ochrany důvěrnosti údajů o událostech, které shromažďují, a dodržovaly pravidla zpracování osobních údajů.

Nařízení 376/2014 především uvádí, že jasné oddělení útvaru zpracovávajícího hlášení o událostech a jiných částí organizace může být účinným způsobem, jak tohoto cíle dosáhnout (*úvodní ustanovení 34*). Tam, kde to je možné, by se to tudíž mělo doporučovat.

Nařízení 376/2014 dále po organizacích požaduje, aby zpracovávaly osobní údaje pouze v rozsahu nezbytném pro účely tohoto nařízení a v souladu s platnými pravidly na ochranu osobních údajů (*odst. 1 čl. 15*).

Toto nařízení také obsahuje nespočet ustanovení omezujících možné zveřejňování údajů a používání nahlášených informací, které chrání osoby podávající hlášení i jakékoli osoby uvedené v hlášení (viz část 2.13 níže).

ii. Mimo moji organizaci

Hlavní zásada

Členské státy a EASA nemohou ve svých databázích zaznamenávat osobní údaje. Dále se po nich vyžaduje, aby přijaly nezbytná opatření pro zajištění přiměřené ochrany důvěrnosti údajů o událostech, které shromažďují, a dodržovaly pravidla zpracování osobních údajů.

Nařízení 376/2014 zajišťuje důvěrnost totožnosti jednotlivých osob podávajících hlášení a všech ostatních osob uvedených v hlášeních uchovaných v národních databázích událostí členských států a v databázi EASA. Samozřejmě zakazuje zaznamenávání osobních údajů (tj. jména osoby podávající hlášení nebo kohokoli dalšího uvedeného v hlášení, adresy fyzických osob) v databázi příslušného orgánu (*odst. 1, 2 a 3 čl. 16 a úvodní ustanovení 35*). Na podporu tohoto požadavku je organizacím doporučeno, aby při předávání hlášení událostí svým příslušným orgánům upustily od uvádění jmen a osobních údajů.

Pro členské státy a EASA dále platí požadavky důvěrnosti informací a ochrany zpracování osobních údajů podobné požadavkům na organizace. Úvodní ustanovení 33 v neposlední řadě zdůrazňuje, že je třeba, aby vnitrostátní pravidla týkající se svobody informací vzala v úvahu nezbytnou důvěrnost informací.

Více informací o omezení zveřejňování informací a používání informací pocházejících z hlášení událostí je uvedeno v části 2.13.

2.13 Lze moje hlášení použít proti mé osobě nebo někomu v něm uvedenému?

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 obsahuje striktní pravidla chránící osoby podávající hlášení o událostech a osoby uvedené v hlášeních o událostech. Tato pravidla omezují možné zveřejňování informací nebo používání hlášení o událostech.

Nařízení 376/2014 zahrnuje nespočet ustanovení, jejichž cílem je podpořit hlášení událostí, zaměřených na předcházení použití těchto hlášení proti osobám podávajícím hlášení a ostatním osobám uvedeným v hlášeních o událostech. Tato ustanovení chrání osoby podávající hlášení i ostatní osoby uvedené v hlášení jak na jejich pracovišti, tak i v širším národním a evropském kontextu.

Nařízení 376/2014 uvádí, že systém bezpečnosti letectví je založen na zpětné vazbě a poučení z nehod a událostí a že hlášení informací klíčovými pracovníky je pro zlepšování bezpečnosti zcela zásadní. Také zdůrazňuje potřebu vytvořit prostředí, v němž budou osoby potenciálně podávající hlášení cítit důvěru ve stávající systémy a budou hlásit relevantní bezpečnostní informace. Nutnost vytvořit takové prostředí podporuje principy ochrany uvedené v nařízení (omezení používání nebo dostupnosti informací, zásady spravedlivého posuzování v organizaci, princip neposkytování výpovědi ve vlastní neprospěch atd.). Cílem těchto pravidel je vytvořit prostředí, v němž budou moci lidé svobodně podávat hlášení, díky čemuž budou neustále

dostupné bezpečnostní informace.

Cílem není zprostit pracovníky v letectví zodpovědnosti, ale najít rovnováhu mezi úplnou beztrestností a obviňováním. Tuto rovnováhu zejména podporuje definice „spravedlivého posuzování“ (čl. 2) v článku 16 a v několika úvodních ustanoveních.

Hlavní zásada

Zásada „spravedlivého posuzování“ by měla dotčené osoby povzbuzovat, aby předávaly v hlášeních informace související s bezpečností. Neměla by je však zprošťovat jejich běžné odpovědnosti (úvodní ustanovení 37). Je definován jako přístup, ve kterém klíčoví pracovníci nebo jiné osoby nejsou trestáni za činnosti, opomenutí nebo přijatá rozhodnutí, která odpovídají jejich zkušenostem a výcviku, ale podle něž se netoleruje hrubá nedbalost, úmyslné přestupky a činy směřující k destrukci (čl. 2).

i. V rámci organizace

Tato zásada se realizuje prostřednictvím několika ustanovení, která předcházejí určitým krokům, jež by mohly být přijaty vůči osobám podávajícím hlášení a osobám uvedeným v hlášení o události, a zároveň stanoví nepřijatelné chování, které tento ochranný rámec nepokrývá.

Hlavní zásada

S výjimkou případů nepřijatelného chování nesmí být zaměstnanci a najatý personál, kteří podají hlášení o události nebo kteří jsou uvedeni v hlášení o události, nijak postihováni svým zaměstnavatelem nebo organizací, jíž jsou služby poskytovány, na základě informací, které osoba podávající hlášení sdělila (odst. 9 čl. 16).

Takto je zásada spravedlivého posuzování realizována ve firemním kontextu. Znamená to, že jestliže nějaká osoba nahlásí událost své organizaci, tato organizaci tuto osobu nesmí na základě nahlášené události obvinít nebo proti ní být zaujatá. Toto pravidlo také platí, pokud daná osoba není osobou podávající hlášení, ale je uvedena v hlášení o události.

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 rozeznává dvě výjimky z tohoto principu (odst. 10 čl. 16):

- **případy úmyslného pochybení a**
- **případy zjevného, zásadního a závažného přehlížení očividného rizika a závažného nesplnění profesní povinnosti věnovat situaci takovou péči, jíž je za daných okolností zjevně zapotřebí, což způsobí předvídatelnou škodu na zdraví či na majetku nebo závažným způsobem sníží úroveň bezpečnosti letectví.**

Cílem je v legislativě jasně vyznačit linii mezi přijatelným chováním (které nebude potrestáno) a nepřijatelným chováním (které může být potrestáno).

Nařízení 376/2014 uvádí ještě další principy omezující možnost organizace zveřejňovat údaje nebo používat hlášení o událostech.

Hlavní zásada

Organizace mohou použít informace vyplývající z hlášení o událostech pouze pro účel, pro nějž byly shromážděny (odst. 1 čl. 15).

Organizace nezpřístupní ani nevyužijí informace obsažené v hlášení o událostech:

- k určování viny nebo odpovědnosti; nebo
- pro účely jiné, než je zachování či zvýšení bezpečnosti letectví (odst. 2 čl. 15).

Taková omezení pro zveřejňování nebo používání hlášení událostí jsou platná v rámci organizace i mimo ni.

Má se tudíž za to, že sdílení informací o událostech s tiskem a médií není nařízením povoleno. Obdobně není povoleno takové zveřejňování informací o hlášeních o událostech soudním orgánům.

Hlavní zásada

K výše uvedeným zásadám však existuje několik výjimek.

Především se má za to, že v situacích, při nichž by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti, informace o hlášeních mohou být sdíleny nebo používány s perspektivou udržení nebo zlepšení bezpečnosti v letectví. Má se tudíž za to, že sdílení nebo používání informací o událostech v případech podrobně popsanych v odst. 10 čl. 16 s perspektivou zaměření na rizika bezpečnosti je nařízením povoleno.

Dále mohou být výjimky uplatňovány v situacích, při nichž bylo zahájeno vyšetřování dle nařízení (EU) č. 996/2010, jelikož ustanovení nařízení 996/2010 mají v takovém případě přednost (odst. 2 čl. 15).

Nařízení 996/2010 předpokládá v odstavcích 2 a 3 čl. 14, že v jednotlivých případech (zahájení formálního vyšetřování technické nehody nebo incidentu), hlášení událostí nesmějí být dána k dispozici nebo použita k účelům jiným než je bezpečnost v letectví, pokud orgány činné při výkonu spravedlnosti nebo orgány kompetentní k rozhodnutí o zveřejnění záznamů v souladu s národními zákony nerozhodnou tak, že prospěch vyplývající ze zveřejnění hlášení události převažuje nad nepříznivými vnitrostátními a mezinárodními důsledky, které by takové rozhodnutí mohlo mít pro toto konkrétní nebo jakékoli budoucí bezpečnostní vyšetřování (ověření vyváženosti). Pokud je z tohoto ověřování vyváženosti vyvozen závěr, že informace o událostech by měly být zveřejněny, potom by organizace měla tyto informace dát k dispozici orgánu, který je požaduje.

Organizace má šířit osobní údaje uvnitř svých struktur pouze v takových případech, kdy je to zcela nezbytné pro šetření události nebo pro zajištění řádného provedení bezpečnostních opatření (odst. 2 čl. 16). V tomto ohledu mohou organizace použít tytéž protokoly a dohody, jako jsou jim obdobné přijaté a konzultované se zástupci zaměstnanců při zpracovávání jiných bezpečnostních informací (např. FDM).

Aby mohla být plněna veškerá tato zákonná ustanovení, je každá organizace povinna přijmout interní předpisy popisující, jak jsou v uvedené organizaci zaručeny a realizovány zásady spravedlivého posuzování (odst. 11 čl. 16). Je stanoveno, že před přijetím těchto interních předpisů musí být konzultováni zástupci zaměstnanců.

S podporou Komise a EASA zaměstnanci a zástupci zaměstnavatelů z leteckého sektoru

Poradenský materiál – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho prováděcí pravidla vytvořili Evropskou deklaraci spravedlivého posuzování, která obsahuje zásady, jež mají být implementovány v každé ze zúčastněných organizací a které se mají odrážet ve vnitřních pravidlech spravedlivého posuzování pro zajištění efektivitu spravedlivého posuzování uvnitř každé organizace. Od této iniciativy se očekává posílení podpory řádného a harmonizovaného uplatňování tohoto zákonného ustanovení a měla by zajistit srovnatelnou úroveň ochrany napříč všemi evropskými organizacemi.

Tato Deklarace byla oficiálně představena a podepsána 1. října 2015 v Bruselu. Je k dispozici [zde](#)²⁰.

Kromě toho osvědčený postup vycházející ze zkušeností u mnoha provozovatelů spočívá v sestavení „komise pro přezkoumání událostí“ uvnitř organizace, jejíž úlohou je podporovat praktické uplatňování zásad ochrany.

ii. V kontextu jednotlivých členských států a EU

Mimo omezení používání a zveřejňování uvnitř organizací i organizacemi směrem ven nařízení 376/2014 také obsahuje ustanovení omezující používání hlášení události členským státem nebo EASA a zajišťující jejich důvěrnost.

Hlavní zásada

Členské státy nemohou zahájit disciplinární, správní nebo soudní řízení v souvislosti s neúmyslnými či neplánovanými porušeními zákona nebo předpisů, na něž byly upozorněny jenom na základě jejich ohlášení v souladu s nařízením 376/2014, s výjimkou případů jinak ošetřených příslušným vnitrostátním trestním právem (odst. 6 čl. 16 a úvodní ustanovení 43).

V případech, kdy bylo disciplinární, správní nebo soudní řízení zahájeno podle vnitrostátního práva, nelze použít informace uvedené v hlášeních o události proti osobám podávajícím hlášení nebo osobám, které jsou v hlášení uvedeny (odst. 7 čl. 16 a úvodní ustanovení 44).

Pro tyto zásady platí výjimky obsažené v odstavci 10 článku 16 (viz část i. výše).

Členské státy mohou na vnitrostátní úrovni poskytnout vyšší úroveň ochrany (odst. 8 čl. 16) zejména osobám podávajícím hlášení.

To znamená, že kromě takových situací s nepřijatelnými způsoby chování nesmí členský stát zahájit řízení, pokud je pouze upozorněn na situaci, protože událost byla hlášena podle nařízení 376/2014. Má se však za to, že v takových případech, kdy je zahájení trestního řízení na základě hlášení události povoleno dle vnitrostátního práva, má vnitrostátní právo přednost a je uplatněno. Avšak omezení možnosti zveřejnění informací o událostech (viz níže) zůstávají v platnosti ve všech případech.

Hlavní zásada

Příslušné orgány mohou použít informace vyplývající z hlášení o událostech pouze pro účel, pro něž byly shromážděny (odst. 1 čl. 15).

Těmto orgánům není povoleno zpřístupnit nebo využít informace obsažené v hlášení o událostech:

- k určování viny nebo odpovědnosti; nebo
- pro účely jiné, než je zachování či zvýšení bezpečnosti letectví (odst. 2 čl. 15).

²⁰ http://ec.europa.eu/transport/modes/air/sign-up-just-culture/index_en.htm

Taková omezení pro zveřejňování nebo používání hlášení události jsou platná v rámci příslušných orgánů i mimo ně.

Má se tudíž za to, že sdílení informací o událostech s tiskem a médií není nařízením 376/2014 povoleno. Obdobně není povoleno takové zveřejňování informací o hlášeních o událostech soudním orgánům.

Hlavní zásada

K výše uvedeným zásadám však existuje několik výjimek.

Především se má za to, že v situacích, při nichž by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti, informace o hlášeních mohou být sdíleny nebo používány s perspektivou udržení nebo zlepšení bezpečnosti v letectví. Má se tudíž za to, že sdílení nebo používání informací o událostech v případech podrobně popsanych v odst. 10 čl. 16 s perspektivou zaměření na rizika bezpečnosti je nařízením povoleno.

Dále mohou být výjimky uplatňovány v situacích, při nichž bylo zahájeno vyšetřování dle nařízení (EU) č. 996/2010, jelikož ustanovení nařízení 996/2010 mají v takovém případě přednost (odst. 2 čl. 15).

Nařízení 996/2010 předpokládá v odstavcích 2 a 3 čl. 14, že v jednotlivých případech (zahájení formálního vyšetřování technické nehody nebo incidentu), hlášení události nesmějí být dána k dispozici nebo použita k účelům jiným než je bezpečnost v letectví, pokud orgány činné při výkonu spravedlnosti nebo orgány kompetentní k rozhodnutí o zveřejnění záznamů v souladu s národními zákony nerozhodnou tak, že prospěch vyplývající ze zveřejnění hlášení události převažuje nad nepříznivými vnitrostátními a mezinárodními důsledky, které by takové rozhodnutí mohlo mít pro toto konkrétní nebo jakékoli budoucí bezpečnostní vyšetřování (ověření vyváženosti). Pokud je z tohoto ověřování vyváženosti vyvozen závěr, že informace o událostech by měly být zveřejněny, potom by organizace měla tyto informace dát k dispozici orgánu, který je požaduje.

A konečně nařízení 376/2014 stanoví pravidla zajišťující důvěrnost těchto informací a anonymitu osob, jichž se hlášení týká, ať již osoby oznamující nebo jakékoli jiné osoby zmíněné v hlášeních v databázích členských států a EASA.

Hlavní zásada

Ve vnitrostátních databázích členských států a EASA nesmí být nikdy zaznamenány žádné osobní údaje (odstavce 3 a 4 čl. 16).

2.14 Co mohu dělat, jestliže mám za to, že výše uvedená pravidla ochrany byla porušena?

Může nastat situace, ve které pracovník v letectví může považovat zásady ochrany za nedodržené, například v případě, že je vystavován(a) předpojatosti ze strany zaměstnavatele na základě hlášení události nebo v případě, že bylo členským státem zahájeno soudní řízení.

Nařízení 376/2014 se k takovým situacím vyjadřuje a vyžaduje od každého členského státu určení subjektu, jemuž zaměstnanci a najatý personál mohou taková hlášení údajného porušení pravidel ochrany obsažených v nařízení oznamovat (odst. 12 čl. 16). Nařízení rovněž zapovídá, aby zaměstnanci a najatý personál byli za taková hlášení údajného porušení trestáni (odst. 12 čl. 16).

ČÁST 3 ORGANIZACE

3.1 Jakým přínosem pro bezpečnost je sdílení hlášení o události s příslušným orgánem?

Viz také části 1.1 a 2.1. Shromažďování údajů o událostech, jejich analýza a navazující opatření jsou součástí systémů řízení bezpečnosti příslušných organizací. Přispívá to k identifikaci rizik a přijímání příslušných bezpečnostních opatření organizacemi.

Nařízení 376/2014 vyžaduje od organizací shromažďovat údaje, analyzovat je a provádět navazující opatření a rovněž předávat určité události svým příslušným orgánům. Někdo by mohl výhody plynoucí z předávání těchto informací příslušným orgánům zpochybňovat. Protože organizace pochopitelně již své vyjádření k bezpečnostním rizikům poskytla v kontextu svého SMS.

Sdílení událostí s příslušnými orgány (členskými státy nebo EASA) umožňuje těmto orgánům získat informace o hrozících rizicích na národní nebo evropské úrovni, a tudíž identifikovat národní opatření, která mohou být nezbytná k zajištění bezpečnosti letectví z širší (národní nebo evropské) perspektivy. Hlášení o událostech v letecké bezpečnosti je pro pochopení bezpečnostních rizik v leteckém systému opravdu nepostradatelné a, což je důležité, pomáhá osobám s rozhodovacími pravomocemi v příslušných orgánech činit vhodná a přiměřená rozhodnutí týkající se bezpečnostních priorit, případně změn v pravidlech nebo postupech. To může zejména spustit přijímání opatření v kontextu národních bezpečnostních plánů nebo Evropského plánu pro bezpečnost letectví (EPAS)²¹. Celý bezpečnostní systém a osoby v něm zainteresované by měly mít prospěch z rozhodnutí činěných příslušnými orgány a osobami s rozhodovacími pravomocemi na základě většího objemu údajů.

Tato informace je kromě toho nutná v kontextu dohledu prováděného příslušnými orgány nad svými organizacemi.

3.2 Jak lze sdílet informace v rámci daného odvětví?

i. Informace z databází příslušných orgánů

Umožnění přístupu k událostem uloženým v databázích příslušných orgánů organizacím není nařízením 376/2014 zabraňováno do té míry, dokud je sdílení takových informací v zájmu letecké bezpečnosti. Za této podmínky může každý příslušný orgán rozhodnout o tom, zda svým organizacím poskytne, nebo neposkytne (částečný nebo úplný) přístup ke své databázi²². Konkrétně členské státy a EASA mohou bez překážek zřizovat smyčky zpětné vazby (feedback loops), v nichž jim organizace podávají hlášení, a to zejména v těch případech, kde identifikované bezpečnostní hrozby spadají do sféry odpovědnosti třetí strany. V těchto případech by zpětná vazba poskytovaná příslušným orgánem mohla posloužit při posílení důvěry v systém.

Ovšem organizace jsou povinny respektovat ustanovení nařízení 376/2014 týkající se zveřejňování nebo používání informací o událostech obsažených v databázi jejich příslušných orgánů (viz části 3.16 a 4.7).

ii. Informace z Evropské centrální evidence událostí (ECR)

Pokud jde o ECR (která přeskupuje všechny události shromažďované příslušnými orgány), nařízení 376/2014 organizacím zakazuje přímý přístup k této databázi, avšak uznává je jako zúčastněné osoby a umožňuje jim požádat o přístup k určitým informacím obsaženým v ECR

²¹ Evropský plán pro bezpečnost letectví (EPAS) nesl původně název Evropský plán bezpečnosti letectví (EASp).

²² Informace týkající se přístupu do databáze EASA (coby kompetentního orgánu) jsou dostupné na <http://easa.europa.eu/easa-and-you/safety-management/occurrence-reporting/occurrence-reporting-protection-information-sources>

(odst. 2 čl. 10). Pravidla týkající se možnosti požádání o přístup k informacím z ECR jsou obsažena v člancích 10 až 12 nařízení 376/2014. Další informace naleznete v části 4.8.

Kromě toho organizace podávající hlášení obdrží zpětnou vazbu o událostech, které předaly v různých formátech, jako jsou například roční bezpečnostní přehledy a bezpečnostní bulletiny. Takové informace mohou být poskytovány na národních úrovních a rovněž na evropské úrovni. Navíc výsledky analýzy prováděné na evropské úrovni na základě nařízení 376/2014 jsou sdíleny přes rozmanité bezpečnostní postupy podporující EPAS.

3.3 Které organizace podléhají nařízení 376/2014?

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 se vztahuje na „jakoukoli organizaci, která poskytuje letecké výrobky nebo která zaměstnává osoby, u nichž se požaduje hlášení událostí podle čl. 4 odst. 6, nebo smluvně zajišťuje či využívá jejich služby“, tj. podléhá povinnosti podávat hlášení (odst. 8 čl. 2). Má se tudíž za to, že po organizacích, které na profesionální úrovni nezaměstnávají, nenajímají nebo nevyužívají služeb osob podléhajících povinnosti podávat hlášení (viz část 2.2) není vyžadováno, aby se nařízením řídily.

Příklad:

Organizace vytvořené s cílem propagovat letecký sport a volnočasové létání, které na profesionální úrovni nezaměstnávají, nenajímají nebo nevyužívají služeb osob, jichž se týkají ustanovení odst. 6 čl. 4, jsou považovány za subjekty, které nepodléhají nařízení 376/2014, a tudíž po nich není vyžadováno se jím řídit.

Kromě toho nařízení 376/2014 obsahuje nespočet ustanovení platných pro „každou organizaci usazenou v některém členském státě.“ Znamená to, že mezi organizacemi, které nepodléhají požadavkům nařízení, pouze ty, které „jsou usazené v některém členském státě“ takovým ustanovením podléhají.

Hlavní zásada

„Organizací usazenou v některém členském státě“ se rozumí:

- **každá taková organizace, která byla schválena nebo získala osvědčení v členském státě a**
- **každá taková organizace, která byla schválena nebo získala osvědčení od EASA a jejíž hlavní místo podnikání se nachází v členském státě.**

Nařízení je chápáno jako platné pro veškerá zařízení organizace, která pod ni spadají, a to bez ohledu na jejich umístění.

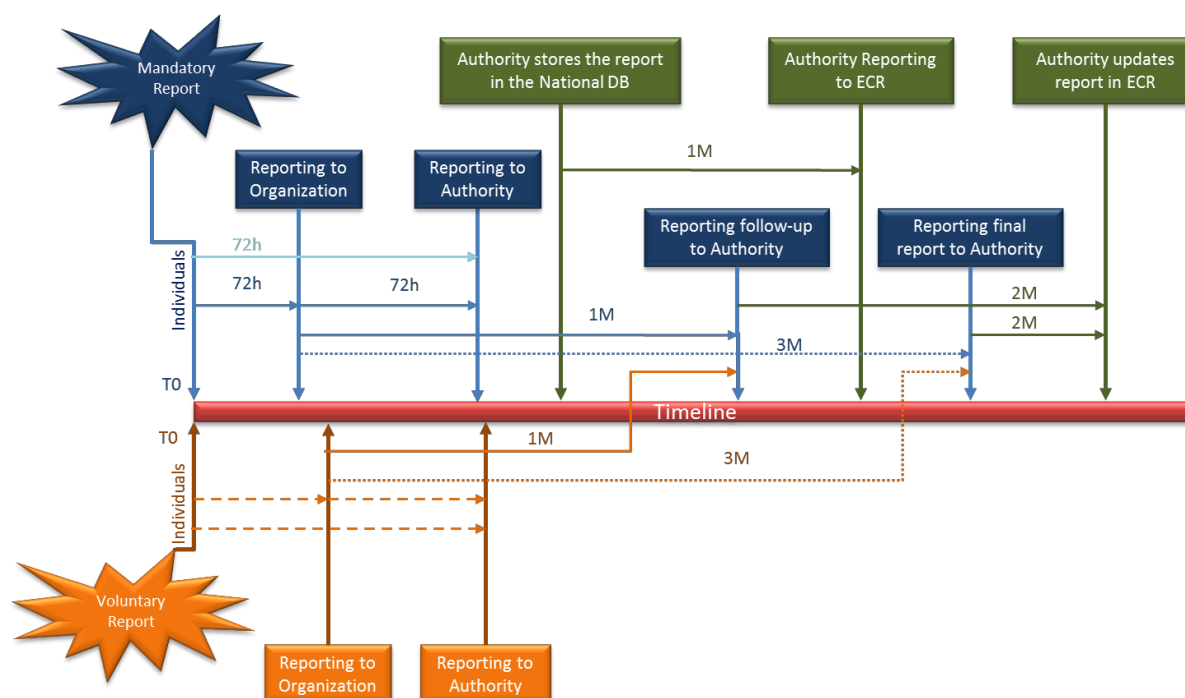
3.4 Jaký je postup hlášení dle požadavků nařízení?

Nařízení 376/2014 stanovuje povinnost hlášení události určitým fyzickým osobám (viz část 2.2), organizacím a příslušným orgánům.

Informace se přesouvají v rámci postupu hlášení od původního hlášení až po jejich registraci v Evropské centrální evidenci událostí (ECR).

Níže uvedený diagram ilustruje obecný tok informací, hlavní termíny a fáze hlášení.

Obrázek 2. Informační tok dle nařízení 376/2014

Legenda:	
Mandatory Report	Povinné hlášení
Reporting to Organization	Hlášení podávaná organizaci
Reporting to Authority	Hlášení podávaná orgánu
Authority stores the report in the National DB	Orgán ukládá hlášení v národní databázi
Reporting follow-up to Authority	Opatření navazující na hlášení podávaná orgánu
Authority Reporting to ECR	Hlášení orgánu do ECR
Reporting final report to Authority	Podávání konečného hlášení orgánu
Authority updates report in ECR	Orgán aktualizuje hlášení v ECR
Timeline	Časová osa
Voluntary Report	Dobrovolné hlášení
Individuals	Jednotlivci

Tento postup hlášení začíná ve chvíli zaznamenání události (T0). Od této chvíle musí jednotlivec podat hlášení události organizaci nebo příslušnému orgánu v co nejkratším čase, nejpozději do 72 hodin, pokud taková událost spadá do rámce povinných hlášení. V tomto případě má organizace 72 hodin na předání hlášení příslušnému orgánu od chvíle, kdy byla obeznámena s výskytem události.

Mělo by být zřejmé, že v určitých konkrétních situacích může identifikace události vyžadovat doplňkovou fázi dříve, než tento postup hlášení může být zahájen. Zejména v případě organizací oprávněných k vývoji a projektování a organizací oprávněných k výrobě, je momentem započítání časového odpočtu (T0) chvíle, kdy osoby provádějící tento postup v organizaci identifikují nebezpečné nebo potenciálně nebezpečné podmínky nebo stavy. Tyto organizace budou tudíž mít 72 hodiny na podání hlášení příslušným orgánům, až bude z daného procesu vyplývat, že událost představuje nebezpečné nebo potenciálně nebezpečné podmínky nebo stavy, jak je uvedeno v Příloze 1 (část 21) nařízení 748/2012.

V případech, kdy se organizace dozví o události pomocí svých automatických systémů pro sledování údajů (např. FDM), a pokud byla požádána o vytvoření retrospektivního hlášení, začíná interval 72 hodin běžet ve chvíli, kdy obdrží retrospektivní hlášení od osoby podávající

hlášení.

Část hlášení týkající se informací o různých fázích je podrobně popsána v částech uvedených níže.

3.5 Které události tyto organizace shromažďují?

Hlavní zásada

Každá organizace podléhající nařízení 376/2014 je povinna zavést systémy umožňující shromažďování povinných i dobrovolných hlášení událostí vyžadujících hlášení. U organizací podléhajících požadavkům systémů řízení bezpečnosti se má za to, že takové systémy by měly být součástí organizace SMS.

Podrobné informace o osobách povinných podávat hlášení a o typech událostí, které mají být shromažďovány, jsou obsaženy v částech 2.2 a 2.3.

3.6 Jak se navzájem ovlivňují tyto požadavky na hlášení a požadavky obsažené v ostatních pravidlech?

Zatímco hlášení událostí v EU celkově upravuje nařízení 376/2014, v tomto sektoru existuje také množství požadavků na hlášení událostí obsažených v jiných evropských nařízeních. Nařízení 376/2014 tuto situaci zohledňuje (*úvodní ustanovení 4*) a vyjasňuje, že by neměla vést ke zřízení dvou paralelních systémů, nýbrž pouze jednoho systému hlášení.

Hlavní zásada

Tam, kde existují požadavky na hlášení v jiných evropských pravidlech a tyto požadavky jsou shodné s těmi v nařízení 376/2014, by taková koexistence dvou nebo více souborů pravidel neměla vést ke vzniku několika systémů hlášení. Jeden systém je považován za dostačující pro splnění různých zákonných povinností, které se týkají obdobných aspektů. Zatímco určité konkrétní požadavky mohou být obsaženy v různých právních předpisech nebo založeny na různých právních základech, jsou všechny považovány za část jednoho všeobecného evropského bezpečnostního systému.

Příklad:

Držitelé schválené konstrukce jsou povinni podat hlášení o nebezpečných nebo potenciálně nebezpečných stavech a podmínkách, jak ukládá část 21 požadavků dle nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Tentýž požadavek je obsažen v nařízení 376/2014 v uložení povinnosti organizacím certifikovaným nebo schváleným EASA podávat EASA hlášení o událostech vyjmenovaných v prováděcím nařízení 2015/1018.

Jde o tentýž požadavek na hlášení, který je shodou okolností obsažen ve dvou souborech pravidel, avšak hlášení by mělo být podáno EASA pouze jednou. Mělo by být zmíněno, že při hlášení takové události je organizace povinna zajistit, aby veškeré specifikace (jako jsou například časová osa nebo formát) obsažené v obou právních předpisech byly dodrženy.

Mělo by být rovněž zřejmé, že nařízení 376/2014 nepokrývá všechny existující požadavky na hlášení v rámci evropských systémů. Jiné typy požadavků na hlášení mohou být obsaženy zejména v nařízení 216/2008 a v jeho prováděcích pravidlech (např. podávání hlášení mezi organizacemi). Organizace jsou vyzývány, aby toto řádně zohlednily ve svých příručkách a pokryly veškeré specifčnosti všech různých příslušných povinností.

Ačkoli byly učiněny kroky ke koordinaci seznamu událostí, které mají být ohlášeny, vyžadují v případě požadavků na hlášení podle nařízení 216/2008 položky seznam osob podávajících hlášení, časové osy, podle nichž musí být události hlášeny, požadavky vztahující se k dalším aspektům, jako je například formát hlášení, další koordinaci. Plnění úkolu vytvoření pravidel bylo zahájeno pro zajištění lepší koordinace všech požadavků a podpory zavedení jednotného systému hlášení.

Mezitím je důležité, aby jednotlivci a organizace brali v potaz rozmanité požadavky na hlášení, aby mohli řádně plnit své povinnosti.

Navíc, zatímco evropská legislativa týkající se systému sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě²³ neukládá povinnost hlášení událostí, požaduje hlášení určitých informací, jako je například úroveň hlášení události a počet určitých typů definovaných událostí. Nařízení 376/2014 podporuje řádnou implementaci těchto pravidel zajištěním dostupnosti údajů nutných pro poskytování požadovaných informací.

3.7 Které informace by měly být předány příslušnému orgánu?

i. Počáteční oznámení události

Diagram 3. Tok informací související s počátečním oznámením události

Legenda:	
Occurrence	Událost
Person in Article 4(6)	Osoba v odst. 6 čl. 4
Yes/No	Ano/Ne
Occ. listed in the IR	Událost uvedená v IR
Report to organisation	Hlášení podávána organizaci
Report to Comp. Aut.	Hlášení podávána příslušnému orgánu
Report to ECR	Hlášení do ECR
Possibility to report to organisation	Možnost podat hlášení organizaci
Occurrence involves safety risk	Událost nese bezpečnostní riziko
No notification	Bez oznámení

Poznámka: Pro potřebu zjednodušení schéma ukazuje, že hlášení jsou podávána jednotlivci

²³ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 390/2013 ze 3. května 2013 předepisující schéma sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě, Úř. věst. L 128, 9. května 2013, s. 1.

organizacím, přičemž nařízení 376/2014 zohledňuje skutečnost, že jednotlivci mohou podávat hlášení přímo příslušnému orgánu. Viz část 2.8 pro podrobnější informace o různých komunikačních kanálech pro hlášení.

Hlavní zásada

Organizace jsou povinny podat hlášení svým příslušným orgánům (odst. 8 a 9 čl. 4) o všech událostech, na něž se vztahuje povinnost podat hlášení, které shromáždily, tj. o těch, které jsou obsaženy v nařízení 2015/1018, jsou-li hlášeny osobou vyjmenovanou v odst. 6 čl. 4 (viz části 2.2 a 2.3).

Události shromážděné v režimu VORS nepodléhají všechny povinnosti hlášení příslušnému orgánu. Ve skutečnosti pouze ty, které mohou zahrnovat skutečné nebo potenciální nebezpečí pro bezpečnost letectví (odst. 5 a 6 čl. 5) musí být hlášeny příslušnému orgánu.

„Události, které vyžadují hlášení“ jsou takové, které podléhají požadavkům počátečního oznámení, jak je popsáno v zásadách uvedených výše.

Má se za to, mezi organizacemi a jejich příslušnými orgány budou probíhat diskuse o určení typů událostí, které jsou považovány za ty zahrnující skutečné nebo potenciální nebezpečí pro bezpečnost letectví. To by mělo zajistit koordinaci událostí, které má organizace v úmyslu přenášet ze systému VORS, s těmi, které příslušný orgán očekává. Mělo by to rovněž zajistit harmonizaci mezi všemi organizacemi podávajícími hlášení stejnému příslušnému orgánu.

Nařízení 376/2014 dává členským státům možnost požadovat od kterékoli organizace usazené na jejich území, aby poskytla údaje o všech událostech shromážděných v systému VORS (odst. 6 čl. 5).

Má se rovněž za to, že kdykoli je událost hlášena organizací, tato organizace bude možná muset vyhodnotit, jestli hlášení spadá do systému MORS nebo VORS, a tudíž také vyhodnotit, které příslušné povinnosti se na oznámení vztahují. V situaci, kdy osoba podávající hlášení předala hlášení v systému VORS, organizace může toto hlášení překlasifikovat do systému MORS a naopak.

Organizace jsou vyzývány k tomu, aby zahrnuly do oznámení události odeslaného příslušnému orgánu veškeré dostupné relevantní informace. Tam, kde je to vhodné, měl by být zahrnut údaj o tom, že nebude probíhat žádná další analýza a navazující opatření týkající se této události („uzavřená záležitost“) nebo již nebudou prováděna vyhodnocení a identifikována opatření týkající se bezpečnostních rizik na základě této události.

Organizace jsou vyzývány k hlášení všech nezbytných informací svým příslušným orgánům tak, aby událost byla řádně pochopena a vyhodnocena. V potaz je brána skutečnost, že veškeré nezbytné informace nejsou vždy v době počátečního hlášení dostupné nebo známé. Avšak mělo by být vyvinuto úsilí takové informace shromáždit v co největším rozsahu, a to zejména v hlášení o navazujících opatřeních a v závěrečném hlášení.

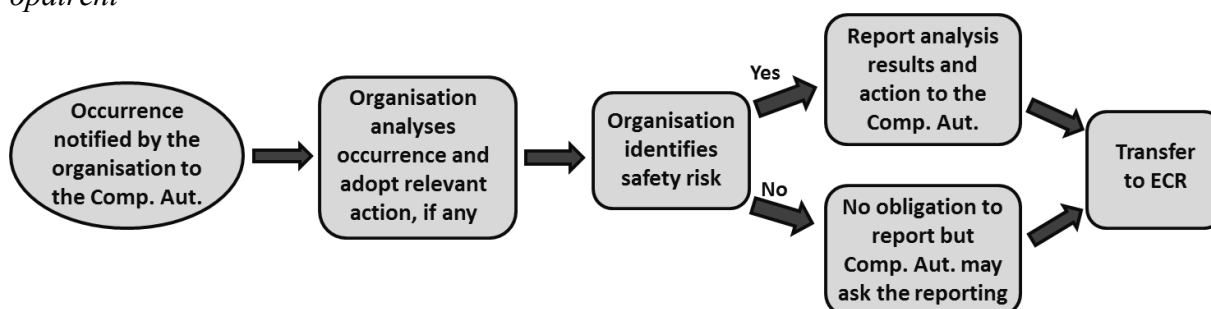
Veškeré události hlášené příslušnému orgánu (buď přímo, nebo přes organizaci) musí být přeneseny do ECR (odst. 1 čl. 9).

Hlavní zásada

Má se za to, že organizace nebude zodpovědná za neohlášení takové události, která nebyla hlášena jí, příslušnému orgánu (např. když pilot neohlásí událost nebo událost, k níž došlo v leteckém provozu, není hlášena organizací).

ii. Informace týkající se analýzy a navazujících opatření

Diagram 4. Tok informací související s informacemi týkajícími se analýzy a navazujících opatření

Legenda:	
Occurrence notified by the organisation to the Comp. Aut.	Událost hlášena organizací příslušnému orgánu
Organisation analyses occurrence and adopt relevant action, if any	Organizace analyzuje událost a přijímá relevantní opatření, je-li to nutné
Organisation identifies safety risk	Organizace identifikuje bezpečnostní riziko
Yes/No	Ano/Ne
Report analysis results and action to the Comp. Aut.	Hlásí výsledky analýzy a opatření příslušnému orgánu
No obligation to report but Comp. Aut. may ask the reporting	Nepodléhá povinnosti podat hlášení, příslušný orgán si však může hlášení vyžádat
Transfer to ECR	Přenos do ECR

Všechny události shromážděné organizací (MORS a VORS) jsou předmětem analýzy a požadavků navazujících opatření (*odst. 1 a 2 čl. 13*). Ovšem ne všechny události (tj. pouze ty, které jsou určeny k hlášení – viz část i. výše) jsou předmětem dalších povinných hlášení a s nimi spojených náležitostí.

Hlavní zásada

Informace týkající se analýzy a navazujících opatření u událostí určených k hlášení musí být předávány pouze tehdy, pokud odhalují skutečné nebo potenciální nebezpečí pro leteckou bezpečnost (*odst. 4 a 5 čl. 13*).

Ačkoli nařízení 376/2014 požaduje, aby organizace předávaly svým příslušným orgánům informace týkající se výsledků analýz a navazujících opatření pouze u některých událostí (totiž u těch, které by mohly zahrnovat skutečné nebo potenciální nebezpečí pro leteckou bezpečnost), dovoluje příslušným orgánům požadovat předávání informací týkajících se analýzy a navazujících opatření v případě všech událostí určených k hlášení (tj. všech událostí v systému MORS a VORS, které jsou určeny k hlášení – viz část i. výše) (*odst. 4 a 5 čl. 13*).

Má se za to, že příslušný orgán může výše zmíněné informace individuálně vyžadovat na základě všeobecných opatření vyžadujících po organizaci, aby mu předala informace týkající se analýzy a navazujících opatření u všech událostí určených k hlášení.

Obdobně jako u počátečního oznámení se má za to, že mezi organizací a jejím příslušným orgánem bude probíhat diskuse za účelem určení, kdy je skutečné nebo potenciální nebezpečí pro letovou bezpečnost považováno za jasně identifikované na základě analýzy. To by mělo zajistit soulad mezi analýzou a navazujícími informacemi, které má organizace v úmyslu přenášet, s těmi, které příslušný orgán očekává. Mělo by to rovněž zajistit harmonizaci mezi všemi organizacemi podávajícími hlášení stejnému příslušnému orgánu. Pomocí sítě analytiků bezpečnosti letectví bude prosazován společný postup pro zajištění standardizovaného přístupu napříč všem členskými státy.

Má se za to, že hlášení navazujících opatření nebo závěrečných výsledků analýzy týkajících se jednotlivé události by měla být prováděna ve stejném formátu jako počáteční hlášení.

Záměr podat hlášení o analýze a navazujících opatřeních týkajících se skupiny událostí by měl být schválen kompetentním orgánem dané organizace.

Tyto požadavky jsou v souladu s procesy řízení bezpečnosti daných organizací, při nichž nejsou sledovány pouze události v uzavřené smyčce, ale také bezpečnostní hlediska (skupina událostí).

iii. Přenos informací o osobě podávající hlášení nebo jiných osobách v hlášení zmíněných

Nařízení 376/2014 zakazuje příslušným orgánům zaznamenávání osobních údajů (tj. jména osoby podávající hlášení nebo kohokoli dalšího uvedeného v hlášení, adresy fyzických osob) ve svých databázích (*odst. 1, 2 a 3 čl. 16 a úvodní ustanovení 35*). Na podporu tohoto požadavku je organizacím doporučeno, aby při předávání hlášení událostí svým příslušným orgánům upustily od uvádění jmen a osobních údajů.

iv. Přenos informací podléhá kontrole vývozu

Při hlášení událostí podle nařízení 376/2014 může organizace poskytnout svému příslušnému orgánu informace, které podléhají nařízením o kontrole vývozu. V takovém případě by organizace měla tuto skutečnost uvést v hlášení (ve vyhrazené kolonce ve zjednodušené taxonomii – RIT), a tak o ní svůj příslušný orgán informovat. Zatímco příslušný orgán má povinnost přenášet veškeré informace týkající se bezpečnosti do ECR, má se za to, že tato povinnost nepokrývá informace podléhající kontrole vývozu.

3.8 Komu by měly tyto organizace události hlásit?

Hlavní zásada

Organizace jsou povinny hlásit události svým příslušným orgánům.

Ve většině případů je příslušný orgán tím, kdo organizaci vydává osvědčení nebo schválení.

Příklady:

Projekční organizace schválené EASA: EASA je kompetentní orgán.

Provozovatelé letového provozu s osvědčením od členského státu: tento členský stát je kompetentní orgán.

V případě, že organizace má dvě osvědčení leteckého dopravce (AOC) ve dvou různých členských státech (stát A a stát B), musí hlásit události zahrnující letadlo provozované v rámci osvědčení AOC ve státě A kompetentnímu orgánu ve státě A a události zahrnující letadlo provozované v rámci osvědčení AOC ve státě B kompetentnímu orgánu ve státě B.

Pro organizace, které nejsou držiteli osvědčení nebo schválení, je příslušným orgánem členský stát, v němž je taková organizace usazená.

Příklad:

Organizace zajišťující pozemní odbavování hlásí své události podle nařízení 376/2014 členskému státu, v němž je usazena.

3.9 Jaký je požadovaný formát záznamu a přenosu událostí?

Nařízení 376/2014 na organizace klade požadavky týkající se formátu a obsahu hlášení (čl. 7). Tento soubor požadavků se vztahuje na všechny události podléhající povinnosti hlášení (události podléhající povinnosti hlášení v systému MORS a VORS).

Hlavní zásada

Hlášení události obsažené v databázi organizace a odeslané příslušnému orgánu musí splňovat požadavky na formát, mezi něž patří:

- **kompatibilita se softwarem ECCIRS a taxonomií ADREP**
- **používání standardizovaných formátů**
- **vyplnění polí s povinnými údaji**

Kromě toho musí organizace používat postupy kontroly údajů a klasifikovat události podle jejich rizika.

Podrobné informace týkající se výše uvedených požadavků jsou uvedeny v částech 3.10 až 3.14. Tyto povinnosti se vztahují na hlášení událostí zaregistrované v databázích organizací.

Zohledňuje se skutečnost, že některé z požadovaných informací mohou vyžadovat podrobné vyhodnocení nebo analýzu (např. klasifikace rizika), a mohou tudíž být k dispozici až poté, co byla událost analyzována. Rovněž je zohledněna skutečnost, že lhůta vyžadovaná pro oznámení události nemusí organizaci umožnit poskytnout úplné informace v počátečním oznámení. Organizace by však měla usilovat o poskytnutí počátečního hlášení v co nejkompletnější podobě, zejména v případě vyhodnocení bezpečnostních rizik, protože ne všechna hlášení jsou předmětem hlášení o navazujících opatřeních.

Evropská komise s podporou EASA vytvořila Evropský portál hlášení událostí, který je dostupný²⁴ [zde](http://www.aviationreporting.eu/). Tato webová stránka nabízí jedinou adresu, která může být použita při podávání hlášení organizacemi pro přenos událostí k jejich příslušným orgánům ve formátu, který je v souladu s nařízením 376/2014.

Hlavní zásada

Používání nástrojů a metod poskytnutých Evropskou komisí zajistí shodu s právními požadavky týkajícími se formátu.

Má se za to, že organizace a příslušné orgány se mohou dohodnout na jakékoli jiné metodě, která přinese rovnocennou úroveň shody.

3.10 Jak splnit požadavky kompatibility ADRP/ECCAIRS?

Nařízení 376/2014 požaduje po organizacích, aby používaly formáty kompatibilní se softwarem ECCAIRS²⁵ a s taxonomií ADREP (*odst. 4 čl. 7*).

Kompatibilitou s taxonomií ADREP se rozumí takový systém hlášení, který používá taxonomii ADREP (tak, jak je integrována v softwaru ECCAIRS). Zjednodušená taxonomie (RIT) založená na taxonomii ADREP je integrována do softwaru ECCAIRS a je vydávána Evropskou komisí. Je udržována Evropskou komisí, EASA a členskými státy přes Steering Board a Committee ECCAIRS.

Kompatibilitou se softwarem ECCAIRS se rozumí způsob hlášení, který používá technické prostředky a formáty dat, které umožňují přímý upload informací v databázi ECCAIRS. Očekává se, že organizace se na tomto technickém řešení dohodnou se svými příslušnými orgány pro zajištění přenosu informací v kompatibilním formátu.

Aby organizacím usnadnila dodržování těchto požadavků, vypracovala Evropská komise s podporou EASA standardní metody, které mohou být využity při dodržování požadavků na kompatibilitu s ECCAIRS/ADREP.

Těmito přijatelnými způsoby dodržení jsou:

- E5X formát souborů – většinou určen pro velké organizace, které podávají velký počet hlášení událostí každý kalendářní měsíc.
- Evropský portál hlášení událostí (off-line a on-line hlášení) – většinou určen pro malé až středně velké organizace, které nepodávají velký počet hlášení událostí každý kalendářní měsíc.
- Použití systému ECCAIRS – umožní výměnu ECCAIRS souborů nebo přenos dat přes software DINER.

Evropský portál hlášení událostí²⁶ usnadňuje podávání hlášení příslušným orgánům ve formátu, který je v souladu s nařízením 376/2014. Poskytuje on-line a off-line formuláře pro hlášení, která jsou kompatibilní s taxonomií ADREP a softwarem ECCAIRS.

Má se za to, že organizace také mají prostor dohodnout se se svými příslušnými orgány na jakémkoli jiném způsobu, který poskytuje podobnou úroveň kompatibility s ECCAIRS a ADREP.

3.11 Jak dodržet požadavky na standardizovaný formát?

Nařízení 376/2014 ukládá organizacím leteckého sektoru používat formáty, které jsou standardizované, za účelem usnadnění výměny informací (*odst. 4 čl. 7*).

Jednou z metod hlášení poskytovaných Evropskou komisí je přenosový soubor E5X.

Další metodou je používání off-line nebo on-line formulářů pro hlášení poskytovaná na Evropském portálu hlášení událostí. Především poskytuje standardizované formuláře pro hlášení rozříděné podle typu organizace podávající hlášení.

3.12 Jak dodržet požadavek na vyplnění polí s povinnými údaji?

Databáze událostí vedené organizacemi, které podléhají nařízení 376/2014, musí obsahovat povinná pole vyjmenovaná v Příloze I (*odst. 1 čl. 7*).

²⁵ <http://eccairsportal.jrc.ec.europa.eu/>

²⁶ <http://www.aviationreporting.eu/>

Hlavní zásada

Sada společných povinných polí, která je součástí Přílohy I.1., musí být poskytnuta jako součást každého hlášení podléhající povinnosti hlášení události²⁷.

Sada specifických povinných polí, která je součástí Přílohy I.2, musí být poskytnuta pouze v případě určitých zvláštních událostí, tj. událostí, pro něž jsou takové údaje relevantní.

Cílem je zajistit, aby byly poskytnuty údaje nezbytné pro správné pochopení události.

Příklady:

Pole pro údaje týkající se letiště (směrovací značka místa – kód letiště – a místo letiště) musí být vyplněna pouze tehdy, pokud se událost týká letiště, jako je například vyjetí z dráhy.

Pole určená pro údaje o letadle musí být vyplněna pouze tehdy, pokud se událost týká jednoho nebo více letadel. Výše uvedené nemusí být relevantní v případě určitých událostí, jako je například selhání navigační služby, nepovolaná osoba ponechaná bez dozoru na parkovací ploše nebo problém spojený s výrobou motoru.

Hlavní zásada

Pole určená pro povinné údaje nesmí být ponechaná nevyplněná, pokud jsou pro danou událost relevantní. Měla by vždy obsahovat nějakou hodnotu (*Příloha I*).

Pokud informace týkající se kteréhokoli povinného atributu není dostupná, tento atribut může být přenesen s hodnotou „není známo“ (*Příloha I*). Jiné atributy mohou být relevantní pouze za specifických podmínek (např. „nevyplňuje se“).

Přenos polí s povinnými údaji by měl být prováděn ve formátu kompatibilním s ECCAIRS/ADREP (*odst. 4 čl. 7*) tak, aby mohly být uploadovány automaticky do databáze ECCAIRS příslušného orgánu (viz část 3.10 k problému kompatibility s ECCAIRS/ADREP).

Evropský portál hlášení událostí usnadňuje vyplnění polí s povinnými údaji označováním atributů, které mají být poskytnuty.

Nařízení 376/2014 předpokládá možnost doplňování seznamu polí s povinnými údaji na základě zkušeností z praxe. Evropská komise s podporou EASA bude pravidelně kontrolovat úplnost a relevanci seznamu polí pro povinné údaje a může navrhnout změny a úpravy tohoto seznamu.

3.13 Jaký požadavek se vztahuje na klasifikaci rizik?

Hlavní zásada

Organizace musí poskytnout klasifikaci rizik pro každou událost vyžadující hlášení (*odst. 1 čl. 7 a Příloha I.1.*).

Klasifikace rizik je jedním ze společných polí s povinnými údaji, a měla by tudíž být vyplněna při každé události vyžadující hlášení. Očekává se, že v případech, kdy je nutná analýza a

²⁷ Viz definice události vyžadující hlášení v části 3.7.i.

navazující opatření, bude takové vyhodnocení rizik předběžné, založené na informacích dostupných v dané chvíli počátečního hlášení.

Hlavní zásada

Organizace mohou využít metodologii vyhodnocení rizik dle vlastní volby.

Od doby přijetí evropského systému klasifikace rizik (nejpozději v květnu 2017) budou příslušné orgány povinny tento systém používat při posuzování a klasifikaci rizik v událostech, které shromáždí (*odst. 2 č. 7*). Musí být zdůrazněno, že na vývoji evropského systému klasifikace rizik se podílí několik organizací leteckého sektoru napříč všemi odvětvími. Používání tohoto systému organizacemi leteckého sektoru by napomohlo lepší harmonizaci klasifikace rizik v celé EU. Toto úsilí by se tudíž mělo podporovat.

3.14 Jak uplatnit požadavek související s postupy kontroly kvality údajů?

Hlavní zásada

Organizace musí zavést postupy kontroly kvality údajů s cílem zajištění kvality informací uložených a přenášených z jejich databází (*odst. 3 čl. 7*).

Má se za to, že postupy kontroly údajů by měly být zaměřeny na čtyři hlavní oblasti:

- chyby v zápisu údajů
- úplnost údajů, zejména pokud jde o povinné údaje
- správné používání taxonomie ADREP
- zlepšování konzistentnosti údajů, a to především mezi původně shromážděnými informacemi a hlášením uloženým v databázi (*odst. 3 čl. 7*).

Evropská komise vytváří referenční materiál, který organizacím pomůže při vytváření jejich vlastních pravidel pro kvalitu. Tento referenční materiál bude obsahovat zásady kódování pro všechny události podléhající povinnému hlášení vyjmenované v nařízení 2015/1018 a bude doplněn seznamem odpovídajících knihoven obsahujících podrobnosti nezbytných kontrol kvality v prostředí ECCAIRS. Tento referenční materiál bude zpřístupněn na Evropském portálu hlášení událostí, jakmile budou práce na něm dokončeny.

3.15 Jak uplatnit požadavek související s přenosem analýzy a s navazujícími opatřeními?

Přestože všechny události shromážděné organizací (MORS a VORS) jsou předmětem požadavků na analýzu a provedení navazujících opatření (*odst. 1 a 2 čl. 13*), pouze ty, které vyžadují hlášení, (viz část 3.7) podléhají dalším povinnostem při hlášení příslušnému orgánu.

Hlavní zásada

Mezi událostmi vyžadujícími hlášení pouze ty, u nichž analýza (jediné události nebo společně se skupinou jiných událostí) vedla k identifikaci skutečného nebo potenciálního bezpečnostního rizika pro leteckou bezpečnost, podléhají povinnosti přenášení informací o analýze a navazujících opatřeních.

U těchto událostí nařízení 376/2014 požaduje po organizacích přenos informací o výsledcích provedených analýz, pokud byly nějaké prováděny, a informace o jakýchkoli opatřeních, která mají být podle takových analýz provedena, svým kompetentním orgánům.

Organizace jsou povinny podat hlášení předběžných výsledků do 30 dnů ode dne oznámení události osobou podávající hlášení a jsou vyzývány k podání hlášení konečných výsledků, jakmile budou k dispozici, a to nejpozději do tří měsíců ode dne oznámení (odst. 4 a 5 č. 13).

Nařízení 376/2014 však dává příslušným orgánům možnost požadovat od organizace přenos informací o analýze a navazujících opatřeních i u jakékoli jiné události vyžadující hlášení. Má se za to, že příslušný orgán může výše zmíněné informace individuálně vyžadovat na základě všeobecných opatření vyžadujících po organizaci, aby mu předala informace týkající se analýzy a navazujících opatření u všech událostí určených k hlášení.

Má se za to, že mezi organizacemi a jejich příslušnými orgány bude probíhat diskuse za účelem určení, ve kterých případech je skutečné nebo potenciální nebezpečí pro letovou bezpečnost považováno za jasně identifikované na základě analýzy. To by mělo zajistit soulad mezi analýzou a navazujícími informacemi, které má organizace v úmyslu přenášet, s těmi, které kompetentní orgán očekává. Pomocí sítě analytiků bezpečnosti letectví bude prosazován společný postup pro zajištění konzistentního přístupu napříč všem členskými státy.

Má se za to, že analýza a navazující opatření vyžadované nařízením 376/2014 nahrazuje v daném kontextu existující postupy, jako jsou například systémy řízení platné dle prováděcích pravidel k nařízení 216/2008, SMS, bezpečnostní postupy vyžadované dle právních předpisů EU nebo jiné podobné bezpečnostní postupy. Tam, kde již platí, není tudíž záměrem vytvářet další systém fungující vedle systému řízení bezpečnosti dané organizace.

Hlavní zásada

Ačkoli jsou organizace vyzývány k oznámení úplné provedené analýzy a navazujících opatření, jakmile budou k dispozici, a v zásadě do tří měsíců ode dne podání hlášení události, je bráno na zřetel, že analýza události může trvat déle než tři měsíce zejména v případě komplexního vyšetřování nebo v případech, kdy je třeba využít služeb specializovaných vyšetřovatelů.

Požadavky na navazující opatření nemají za cíl ohrozit kvalitu a důkladnost analýzy události. Unáhlený postup s cílem dokončit zprávu ve lhůtě tří měsíců, k jejímuž dodržení jsou organizace vyzývány, aniž byla řádně stanovena hlavní příčina a určena relevantní nápravná opatření, by mohl mít škodlivé následky pro bezpečnost.

Organizace by se měly dohodnout se svými příslušnými orgány na formátu a povaze navazujících opatření a na podrobnostech poskytované závěrečné analýzy. Pomocí sítě analytiků bezpečnosti letectví bude prosazován společný postup pro zajištění konzistentního přístupu napříč všem členskými státy.

3.16 Jak by se mělo se získanými informacemi nakládat?

Podrobné informace týkající se těchto aspektů jsou obsaženy v částech 2.12 a 2.13.

Hlavní zásada

Po organizacích se vyžaduje, aby přijaly nezbytná opatření pro zajištění přiměřené ochrany důvěrnosti údajů o událostech, které shromažďují, a dodržovaly pravidla zpracování osobních údajů.

Nařízení 376/2014 především uvádí, že jasné oddělení útvarů zpracovávajících hlášení o událostech a jiných částí organizace může být účinným způsobem, jak tohoto cíle dosáhnout (*úvodní ustanovení 34*). Tam, kde to je možné, by se to tudíž mělo doporučovat.

Nařízení 376/2014 dále po organizacích požaduje, aby zpracovávaly osobní údaje pouze v rozsahu nezbytném pro účely tohoto nařízení a v souladu s platnými pravidly na ochranu osobních údajů (*odst. 1 čl. 15*).

Nařízení 376/2014 předchází určitým krokům, jež by mohly být přijaty vůči osobám podávajícím hlášení a osobám uvedeným v hlášení o události, a zároveň stanoví nepřijatelné chování, které tento ochranný rámec nepokrývá.

Hlavní zásada

S výjimkou případů nepřijatelného chování nesmí být zaměstnanci a najatý personál, kteří podají hlášení o události nebo kteří jsou uvedeni v hlášení o události, nijak postihováni svým zaměstnavatelem nebo organizací, jíž jsou služby poskytovány, na základě informací, které osoba podávající hlášení sdělila (*odst. 9 čl. 16*).

Tato zásada se realizuje prostřednictvím několika ustanovení, která předcházejí určitým krokům, jež by mohly být přijaty vůči osobám podávajícím hlášení a osobám uvedeným v hlášení o události, a zároveň stanoví nepřijatelné chování, které tento ochranný rámec nepokrývá.

Znamená to, že jestliže nějaká osoba nahlásí událost své organizaci, tato organizaci tuto osobu nesmí na základě nahlášené události obvinít nebo proti ní být zaujatá. Toto pravidlo také platí, pokud daná osoba není osobou podávající hlášení, ale je uvedena v hlášení o události.

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 rozeznává dvě výjimky z tohoto principu (*odst. 10 čl. 16*):

- **případy úmyslného pochybení a**
- **případy zjevného, zásadního a závažného přehlížení očividného rizika a závažného nesplnění profesní povinnosti věnovat situaci takovou péči, jíž je za daných okolností zjevně zapotřebí, což způsobí předvídatelnou škodu na zdraví či na majetku nebo závažným způsobem sníží úroveň bezpečnosti letectví.**

Cílem je v legislativě jasně vyznačit linii mezi přijatelným chováním (které nebude potrestáno) a nepřijatelným chováním (které může být potrestáno).

Nařízení 376/2014 uvádí ještě další principy omezující možnost organizace zveřejňovat údaje nebo používat hlášení o událostech.

Hlavní zásada

Organizace mohou použít informace vyplývající z hlášení o událostech pouze pro účel, pro nějž byly shromážděny (odst. 1 čl. 15).

Organizace nezpřístupní ani nevyužijí informace obsažené v hlášení o událostech:

- k určování viny nebo odpovědnosti; nebo
- pro účely jiné, než je zachování či zvýšení bezpečnosti letectví (odst. 2 čl. 15).

Taková omezení pro zveřejňování nebo používání hlášení událostí jsou platná v rámci organizace i mimo ni.

Má se tudíž za to, že sdílení informací o událostech s tiskem a médií není nařízením povoleno. Obdobně není povoleno takové zveřejňování informací o hlášeních o událostech soudním orgánům.

Z této zásady se má za to, že organizace mohou používat informace s cílem zachovat nebo zlepšit leteckou bezpečnost. Tento princip pokrývá zejména kroky a opatření předjímané dle článku 13. Zahrnuje rovněž existující postupy a opatření (např. bezpečnostní doporučení, směrnice o schopnosti k letovému provozu, bulletin bezpečnostních informací atd.), včetně poznatků získaných od zaměstnanců organizace.

Má se rovněž za to, že „s cílem udržení nebo zlepšení letecké bezpečnosti“ zahrnuje jakákoli nutná bezpečnostní opatření, a může tudíž zahrnovat pozastavení licence nebo požadavek na dodatečný výcvik pro danou osobu.

Hlavní zásada

K výše uvedeným zásadám však existuje několik výjimek.

Především se má za to, že v situacích, při nichž by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti, informace o hlášeních mohou být sdíleny nebo používány s perspektivou udržení nebo zlepšení bezpečnosti v letectví. Má se tudíž za to, že sdílení nebo používání informací o událostech v případech podrobně popsanych v odst. 10 čl. 16 s perspektivou zaměření na rizika bezpečnosti je nařízením povoleno.

Dále mohou být výjimky uplatňovány v situacích, při nichž bylo zahájeno vyšetřování dle nařízení (EU) č. 996/2010, jelikož ustanovení nařízení 996/2010 mají v takovém případě přednost (odst. 2 čl. 15).

Nařízení 996/2010 předpokládá v odstavcích 2 a 3 čl. 14, že v jednotlivých případech (zahájení formálního vyšetřování technické nehody nebo incidentu), hlášení událostí nesmějí být dána k dispozici nebo použita k účelům jiným než je bezpečnost v letectví, pokud orgány činné při výkonu spravedlnosti nebo orgány kompetentní k rozhodnutí o zveřejnění záznamů v souladu s národními zákony nerozhodnou tak, že prospěch vyplývající ze zveřejnění hlášení události převažuje nad nepříznivými vnitrostátními a mezinárodními důsledky, které by takové rozhodnutí mohlo mít pro toto konkrétní nebo jakékoli budoucí bezpečnostní vyšetřování (ověření vyváženosti). Pokud je z tohoto ověřování vyváženosti vyvozen závěr, že informace o událostech by měly být zveřejněny, potom by organizace měla tyto informace dát k dispozici orgánu, který je požaduje.

Organizace má šířit osobní údaje uvnitř svých struktur pouze v takových případech, kdy je to zcela nezbytné pro šetření události nebo pro zajištění řádného provedení bezpečnostních opatření (odst. 2 čl. 16). V tomto ohledu mohou organizace použít tytéž protokoly a dohody,

jako jsou jim obdobné přijaté a konzultované se zástupci zaměstnanců při zpracovávání jiných bezpečnostních informací (např. FDM).

Aby mohla být plněna veškerá tato zákonná ustanovení, je každá organizace povinna přijmout interní předpisy popisující, jak jsou v uvedené organizaci zaručeny a realizovány zásady spravedlivého posuzování (*odst. 11 čl. 16*). Je stanoveno, že před přijetím těchto interních předpisů musí být konzultováni zástupci zaměstnanců. Subjekt určený v souladu s *odst. 12 čl. 16* může požadovat přezkoumání interních předpisů organizací před zavedením těchto předpisů.

S podporou Komise a EASA zaměstnanci a zástupci zaměstnavatelů z leteckého sektoru vytvořili Evropskou deklaraci spravedlivého posuzování, která obsahuje zásady, jež mají být implementovány v každé ze zúčastněných organizací a které se mají odrážet ve vnitřních pravidlech spravedlivého posuzování pro zajištění efektivity spravedlivého posuzování uvnitř každé organizace. Od této iniciativy se očekává posílení podpory řádného a harmonizovaného uplatňování tohoto zákonného ustanovení a měla by zajistit srovnatelnou úroveň ochrany napříč všemi evropskými organizacemi.

Tato Deklarace byla oficiálně představena a podepsána 1. října 2015 v Bruselu. Je k dispozici [zde](#)²⁸.

Kromě toho osvědčený postup vycházející ze zkušeností u mnoha provozovatelů spočívá v sestavení „komise pro přezkoumání událostí“ uvnitř organizace, jejíž úlohou je podporovat praktické uplatňování zásad ochrany.

3.17 Jak jsou informace předávané příslušnému orgánu chráněny?

Informace poskytované organizacemi svým příslušným orgánům podle nařízení 376/2014 jsou ukládány v databázích těchto příslušných orgánů. Na tyto databáze se vztahují přísná pravidla ochrany (viz části 2.12, 2.13, 4.3, 4.7 a 4.8).

Veškeré informace obsažené v databázích příslušných orgánů jsou později přenášeny do Evropské centrální evidence událostí (ECR). Tato databáze podléhá ještě přísnějším pravidlům ochrany. Ve skutečnosti kromě zákonných opatření omezujících možné použití informací je přístup do ECR omezen pouze na řídicí a vyšetřovací orgány, EASA a Evropskou komisi. Přístup je umožněn ověřeným a vyhrazeným kódem pro osobní přístup generovaným na jedinečné IP adrese.

²⁸

http://ec.europa.eu/transport/modes/air/sign-up-just-culture/index_en.htm

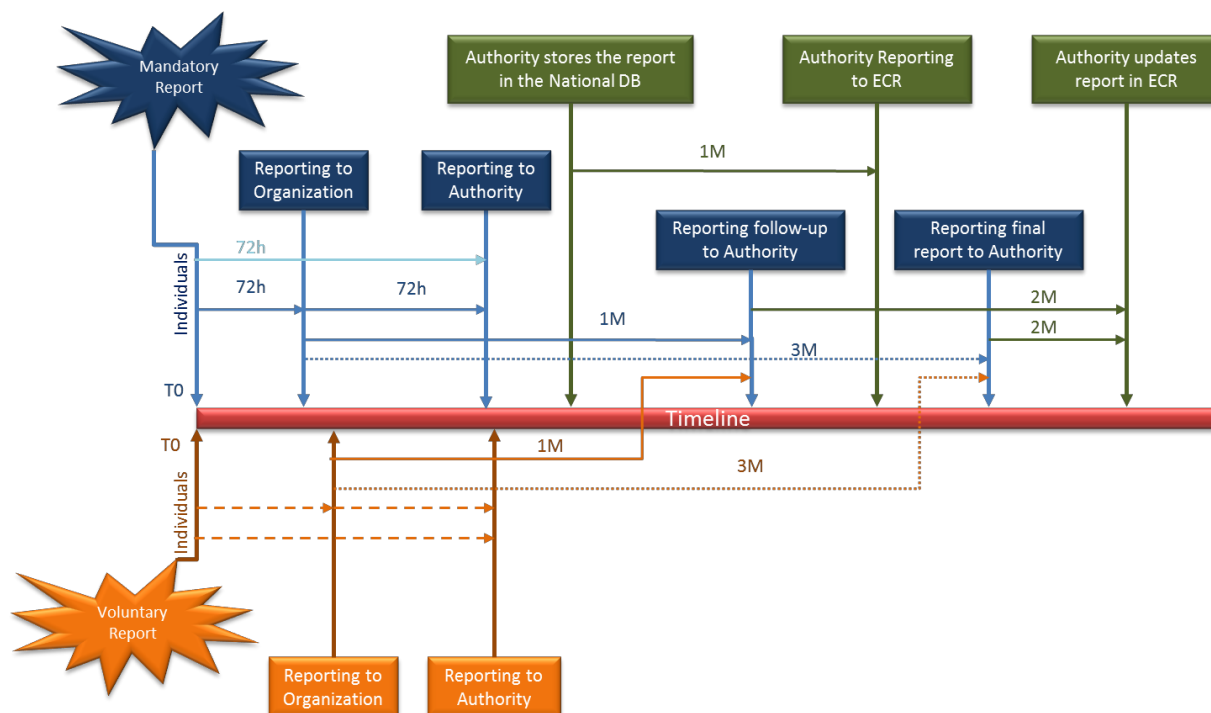

ČÁST 4 PŘÍSLUŠNÉ ORGÁNY

4.1 Jaký je postup hlášení dle požadavků nařízení?

Zelená políčka a spojnice v diagramu níže ilustrují povinnost příslušného orgánu ve schématu toku informací při hlášení. Ode dne přijetí počátečního hlášení má 30 dní na integraci tohoto hlášení do ECR. V případě navazujících opatření má dva měsíce na zaslání aktualizovaných informací do ECR. Tyto pracovní postupy a časové osy jsou platné pro události přijaté v obou typech schémat hlášení v organizaci, tedy hlášeních povinných i dobrovolných.

Obrázek 5. Informační tok dle nařízení 376/2014

Legenda:	
Mandatory Report	Povinné hlášení
Reporting to Organization	Hlášení podávaná organizací
Reporting to Authority	Hlášení podávaná orgánu
Authority stores the report in the National DB	Orgán ukládá hlášení v národní databázi
Reporting follow-up to Authority	Opatření navazující na hlášení podávaná orgánu
Authority Reporting to ECR	Hlášení orgánu do ECR
Reporting final report to Authority	Podávání konečného hlášení orgánu
Authority updates report in ECR	Orgán aktualizuje hlášení v ECR
Timeline	Časová osa
Voluntary Report	Dobrovolné hlášení
Individuals	Jednotlivci

4.2 Jaké informace by měl příslušný orgán shromažďovat a jak by s nimi měl nakládat?

Podrobné informace o typu informací, které mají být shromažďovány příslušnými orgány, jsou uvedeny v části 3.7.

Nařízení 376/2014 stanoví dva odlišné systémy, povinný a dobrovolný, aby byly vyjasněny povinnosti při hlášení pro jednotlivce a organizace podávající hlášení. Má se za to, že toto rozdělení nemá žádný vliv na úrovni příslušného orgánu.

Hlavní zásada

Všechny události hlášené organizací svému příslušnému orgánu při uplatňování nařízení 376/2014 a jeho prováděcích pravidel budou tímto příslušným orgánem zpracovávány a bude k nim přistupováno stejným způsobem.

Všechny události ohlášené přímo jednotlivcem příslušnému orgánu, ať již jsou nebo nejsou ohlášené v souladu s nařízením 2015/1018, bude tento příslušný orgán zpracovávat a bude k nim přistupovat stejným způsobem.

Obecně nařízení 376/2014 nečiní rozdíl mezi způsobem přístupu příslušného orgánu k událostem podléhajícím povinnému nebo dobrovolnému hlášení.

Klade však rozdílné požadavky na příslušné orgány při zpracovávání událostí přenesených organizací na jedné straně a na druhé straně událostí hlášených přímo jednotlivci.

Všechny informace shromážděné od organizací, ať byly hlášeny uplatněním článku 4 nebo článku 5, podléhají podobnému způsobu zpracování příslušným orgánem. A všechny informace hlášené přímo jednotlivci příslušnému orgánu, ať byly hlášeny uplatněním článku 4 nebo článku 5, podléhají stejné analýze a navazujícím opatřením.

Podrobnější informace o způsobu zpracování shromážděných informací jsou obsaženy v následující otázce.

4.3 Jak jsou tyto informace předávány mezi příslušnými orgány?

Hlavní zásada

Příslušné orgány (členské státy EASA a EASA) si vzájemně vyměňují veškeré informace shromážděné a registrované v příslušných databázích pomocí evropské centrální evidence (ECR) (čl. 9).

To zahrnuje informace o událostech (odst. 1 čl. 9), které musí být předány do 30 dnů od jejich přijetí a rovněž informace týkající se jejich analýzy a navazujících opatření, které musí být předány do dvou měsíců od přijetí (odst. 9 čl. 13). To rovněž zahrnuje podrobné informace o nehodách a vážných incidentech, jako je například zpráva šetření (odst. 2 čl. 9).

Nařízení 376/2014 (odst. 1 čl. 10) zajišťuje úplný zabezpečený online přístup do ECR jakémukoli subjektu odpovědnému za dozorem nad bezpečností civilního letectví nebo orgánu odpovědnému za šetření v Unii. Má se za to, že do této skupiny patří národní letecké úřady ve členských státech a orgány pro šetření bezpečnosti, dále Evropská komise, EASA a Eurocontrol. Tento přístup zahrnuje celý obsah ECR, tj. události zanesené po 15. listopadu 2015 a rovněž ty, které byly zaneseny v ECR před tímto datem.

Hlavní zásada

Pokud příslušný orgán dále při zpracovávání událostí identifikuje bezpečnostní aspekt, který by mohl být významný pro jiný příslušný orgán, nebo který může od jiného příslušného orgánu vyžadovat podniknutí bezpečnostní opatření, je povinen předat veškeré relevantní informace týkající se bezpečnosti takovému příslušnému orgánu v co nejkratší době (odst. 3 čl. 9).

Má se za to, že nařízení 376/2014 nemá za cíl zbytečně duplikovat tok informací mezi

členskými státy a EASA.

Má se tudíž za to, že by měla být aplikována určitá kritéria s cílem identifikovat ty události, které mohou být pro jiný příslušný orgán významné nebo které mohou vyžadovat podniknutí bezpečnostních opatření, a z toho důvodu musí být předány jinému příslušnému orgánu.

Situacemi, ve kterých by měly být informace o událostech sdíleny v co nejkratší době s příslušným orgánem, by měly být chápány jako situace:

- kdy závěrečná bezpečnostní analýza, která shrnuje údaje o události a poskytuje hloubkovou analýzu bezpečnostních otázek, je nebo může být relevantní pro jiný členský stát nebo pro EASA, v případě EASA by tato informace mohla být spojena s Evropským programem pro bezpečnost letectví nebo s rolí EASA při propagaci bezpečnosti, nebo
- jsou splněna následující kritéria:
  - i. událost spadá do rámce nařízení 376/2014 (tj. členský stát nebo EASA jsou příslušným orgánem, událost podléhá hlášení podle nařízení 376/2014 a organizace zodpovědná za zpracování události podléhá podmínkám nařízení 376/2014) a
  - ii. příslušný orgán, který přijal událost, došel k závěru, že
    - organizace, jíž se událost týká, a její příslušný orgán nebyly o události informovány, nebo
    - událost nebyla řádně zpracována nebo zůstala organizací nezpracována.

Tento mechanismus může být podporován v rámci výměny informací v síti analytiků bezpečnosti letectví.

4.4 Kdy jsou tyto informace předávány do ECR?

Hlavní zásada

Příslušné orgány musí odeslat do ECR počáteční oznámení přijatá od organizací a jednotlivců během 30 dnů po jejich uložení do svých databází (odst. 1 čl. 9).

Zavedení hlášení kompatibilních s ECCAIRS a ADREP zajistí bezprostřední zanesení údajů do prostředí ECCAIRS příslušného orgánu. Doba mezi přijetím a registrací informací by měla být považována za zanedbatelnou a v praxi by měla být proveditelná do 30 dnů od přijetí počátečního oznámení.

Hlavní zásada

Příslušné orgány musí odeslat informace týkající se analýzy a návazných opatření nejpozději do dvou měsíců od uložení navazujících opatření nebo závěrečné zprávy (odst. 9 čl. 13).

Jakékoli další informace týkající se bezpečnosti získané členským státem nebo EASA nebo jakékoli hlášené události by rovněž měly být přeneseny do ECR během dvou měsíců od registrace takových informací.

Pro usnadnění zpracování navazujících opatření a závěrečných zpráv by mělo být podporováno používání standardních prostředků a postupů. Síť analytiků bezpečnosti letectví (NoA) a řídicí

výbor ECCAIRS přispějí k rozvoji a propagaci takových standardních prostředků a postupů.

4.5 Jaký je požadovaný formát záznamů událostí a jejich přenosu?

Nařízení 376/2014 ukládá příslušným orgánům povinnost splňovat požadavky (článek 7). Tyto povinnosti platí pro všechny shromážděné události (v systému MORS a VORS) a jsou obdobné těm, které platí pro příslušné organizace těchto orgánů kromě klasifikace rizik.

Hlavní zásada

Hlášení událostí odeslaná do ECR musí splňovat podmínky specifikace formátu, mezi něž patří (článek 7):

- **kompatibilita se softwarem ECCAIRS a taxonomií ADREP**
- **používání standardizovaných formátů**
- **vyplnění polí s povinnými údaji**
- **používání postupů kontroly kvality údajů**
- **klasifikace shromážděných událostí podle společného evropského systému klasifikace rizik**

Podrobné informace týkající se výše uvedených požadavků jsou uvedeny v částech 3.10 a 3.14.

EASA a Evropská komise vyvíjí nástroje podporující harmonizaci kvality a úplnosti údajů napříč EU:

- vydáváním norem pro kvalitu, které by mohly být začleněny do jakéhokoli prostředí IT nebo databáze
- vyvíjením potřebných metod v prostředí ECCAIRS pro usnadnění postupů ve členských státech při plnění požadovaných podmínek pro povinná datová pole a
- poskytováním školení pro členské státy k usnadnění správného používání taxonomie ADREP.

Kromě toho Evropská komise vytváří referenční materiál, jehož cílem je pomoci členským státům při vytváření jejich vlastních pravidel pro kvalitu. Tento referenční materiál bude obsahovat zásady kódování pro všechny události podléhající povinnému hlášení vyjmenované v nařízení 2015/1018 a bude doplněn seznamem odpovídajících knihoven obsahujících podrobnosti nezbytných kontrol kvality v prostředí ECCAIRS. Tento referenční materiál bude zpřístupněn na Evropském portálu hlášení událostí, jakmile budou práce na něm dokončeny.

Nařízení 376/2014 požaduje na členských státech a EASA ukládat a přenášet hodnoty rizik u každé přijaté události. Tyto hodnoty by měly odrážet výsledky vyhodnocení provedených při klasifikaci rizik (odst. 2 čl. 7).

Hlavní zásada

Po přijetí klasifikace rizik u dané události od organizace musí příslušný orgán tyto klasifikace přehodnotit a pokud je to nezbytné, doplnit. Tento orgán poté klasifikaci rizik schvaluje v souladu se společným evropským systémem klasifikace rizik (odst. 2 čl. 7).

Evropský systém klasifikace rizik je stále ve vývoji a příslušné zákonné normy by měly být přijaty nejpozději v květnu 2017, aby bylo zajištěno jeho řádného zavedení.

Nařízení 376/2014 předjímá, že odstavec 2 článku 7 bude platný až poté, kdy budou přijata příslušná legislativní opatření definující a ověřující prováděcí pravidla platná pro evropský systém klasifikace rizik. Odstavec 1 čl. 7 a Příloha I nařízení 376/2014 však vyžadují uvádět klasifikaci rizika ode dne platnosti nařízení.

Hlavní zásada

Členské státy a EASA musí poskytnout klasifikaci rizik pro každou událost zanesenou do jejich databází počínaje 15. listopadem 2015. Nemusí však přehodnocovat a doplňovat již přenesené hodnoty klasifikace rizik organizací a schvalovat je v souladu se společným evropským systémem klasifikace rizik před jeho zavedením.

4.6 Jaké jsou povinnosti příslušného orgánu z hlediska dohledu?

Odstavec 8 čl. 13 nařízení 376/2014 stanoví, že příslušný orgán musí mít přístup k provedeným analýzám a opatřením učiněným organizacemi, za něž je tento orgán zodpovědný. To je již zajištěno povinností organizace přenést určité informace svým příslušným orgánům (*odst. 4 a 5 čl. 13*) a možností jejího příslušného orgánu vyžádat si případně přenos dalších informací.

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 ukládá každému příslušnému orgánu řádně monitorovat opatření prováděná organizacemi, za něž je zodpovědný (*odst. 8 čl. 13*). Má se za to, že tato monitorovací povinnost nevyžaduje, aby příslušný orgán prováděl podrobné šetření u každé jednotlivé události, o níž je tento orgán informován. Tento monitoring je očekáván zejména jako součást celkového dozoru (výše v nadpise 4.6 je přeloženo jako „dohled“ – nutné sjednotit v celém dokumentu) příslušného orgánu nad organizací, za niž odpovídá.

Má se za to, že k výkonu této zodpovědnosti potřebuje příslušný orgán stanovit postupy pro vyhodnocení hlášených informací. Takovýto postup by měl zejména umožňovat příslušnému orgánu vyžadovat po organizaci provedení vhodných dodatečných opatření v situacích, kde vyhodnotil, že provedené opatření bylo nedostačující nebo nesprávné při řešení skutečných nebo potenciálních bezpečnostních nedostatků (*odst. 8 čl. 13*). Měl by rovněž umožnit přijímání a potvrzování klasifikace rizik u dané události.

V situaci, kdy monitorována organizace nespadá pod zodpovědnost daného příslušného orgánu (organizace zajišťující pozemní odbavení letadel, malá letiště), se má za to, že monitorovací povinnosti nevyžadují vytváření komplexních mechanismů dohledu, jako jsou například inspekce. Očekává se však, že v takových situacích bude umožněno předávání analyzujících informací s cílem sledování vhodnosti přijatých opatření.

Hlavní zásada

Má se za to, že ne všechny hlášené události budou vyžadovat opatření a že z předběžného vyhodnocení provedeného příslušným orgánem po počátečním oznámení může vyplývat, že určité události by měly být uzavřeny při přijetí (není třeba provádět žádná opatření nebo další analýzy).

V takových případech by měly události být vyhodnoceny, pokud organizace poskytne navazující opatření nebo příslušný orgán shromáždí takové dodatečné informace, které zpochybní původní vyhodnocení (tj. přijetím další zprávy o stejné události z odlišného zdroje).

4.7 Jak by se mělo nakládat se získanými informacemi?

Hlavní zásada

Členským státům a EASA nesmí být bráněno přijímat jakákoli opatření nezbytná pro zachování či zvýšení bezpečnosti letectví (odst. 5 čl. 16).

Podrobné informace týkající se těchto aspektů jsou obsaženy v částech 2.12 a 2.13.

Hlavní zásada

Členské státy a EASA nemají povoleno ve svých databázích zaznamenávat osobní údaje. Dále se po nich vyžaduje, aby přijaly nezbytná opatření pro zajištění přiměřené ochrany důvěrnosti údajů o událostech, které shromažďují, a dodržovaly pravidla zpracování osobních údajů.

Nařízení 376/2014 zajišťuje důvěrnost totožnosti jednotlivých osob podávajících hlášení a všech ostatních osob uvedených v hlášeních uchovaných v národních databázích událostí členských států a v databázi EASA. Samozřejmě zakazuje zaznamenávání osobních údajů (tj. jména osoby podávající hlášení nebo kohokoli dalšího uvedeného v hlášení, adresy fyzických osob) v databázi příslušného orgánu (odst. 1, 2 a 3 čl. 16 a úvodní ustanovení 35).

Pro členské státy a EASA dále platí požadavky důvěrnosti informací a ochrany zpracování osobních údajů podobné požadavkům na organizace. Úvodní ustanovení 33 v neposlední řadě zdůrazňuje, že je třeba, aby vnitrostátní pravidla týkající se svobody informací vzala v úvahu nezbytnou důvěrnost informací.

Mimo omezení používání a zveřejňování uvnitř organizací i organizacemi směrem ven nařízení 376/2014 také obsahuje ustanovení omezující používání hlášení události členským státem nebo EASA a zajišťující jejich důvěrnost.

Hlavní zásada

Členské státy nemohou zahájit disciplinární, správní nebo soudní řízení v souvislosti s neúmyslnými či neplánovanými porušeními zákona nebo předpisů, na něž byly upozorněny jenom na základě jejich ohlášení v souladu s nařízením 376/2014, s výjimkou případů jinak ošetřených příslušným vnitrostátním trestním právem (odst. 6 čl. 16 a úvodní ustanovení 43).

V případech, kdy bylo disciplinární, správní nebo soudní řízení zahájeno podle vnitrostátního práva, nelze použít informace uvedené v hlášeních o události proti osobám podávajícím hlášení nebo osobám, které jsou v hlášení uvedeny (odst. 7 čl. 16 a úvodní ustanovení 44).

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 rozeznává dvě výjimky z tohoto principu (odst. 10 čl. 16):

- **případy úmyslného pochybení a**
- **případy zjevného, zásadního a závažného přehlížení očividného rizika a závažného nesplnění profesní povinnosti věnovat situaci takovou péči, jíž je za daných okolností zjevně zapotřebí, což způsobí předvídatelnou škodu na zdraví či na majetku nebo závažným způsobem sníží úroveň bezpečnosti letectví.**

Cílem je v legislativě jasně vyznačit linii mezi přijatelným chováním (které nebude potrestáno) a nepřijatelným chováním (které může být potrestáno).

To znamená, že kromě takových situací s nepřijatelnými způsoby chování nesmí členský stát zahájit řízení, pokud je pouze upozorněn na situaci, protože událost byla hlášena podle nařízení 376/2014. Má se však za to, že v takových případech, kdy je zahájení trestního řízení na základě hlášení události povoleno dle vnitrostátního práva, má vnitrostátní právo přednost a je uplatněno. Avšak omezení možnosti zveřejnění informací o událostech (viz níže) zůstávají v platnosti ve všech případech.

Hlavní zásada

Příslušné orgány mohou použít informace vyplývající z hlášení o událostech pouze pro účel, pro nějž byly shromážděny (odst. 1 čl. 15).

Těmto orgánům není povoleno zpřístupnit nebo využít informace obsažené v hlášení o událostech:

- k určování viny nebo odpovědnosti; nebo
- pro účely jiné, než je zachování či zvýšení bezpečnosti letectví (odst. 2 čl. 15).

Taková omezení pro zveřejňování nebo používání hlášení události jsou platná v rámci příslušných orgánů i mimo ně.

Má se tudíž za to, že sdílení informací o událostech s tiskem a médií není nařízením 376/2014 povoleno. Obdobně není povoleno takové zveřejňování informací o hlášeních o událostech soudním orgánům.

Hlavní zásada

K výše uvedeným zásadám však existuje několik výjimek.

Především se má za to, že v situacích, při nichž by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti, informace o hlášeních mohou být sdíleny nebo používány s perspektivou udržení nebo zlepšení bezpečnosti v letectví. Má se tudíž za to, že sdílení nebo používání informací o událostech v případech podrobně popsanych v odst. 10 čl. 16 s perspektivou zaměření na rizika bezpečnosti je nařízením povoleno. Kromě toho může být přijato jakékoli opatření nezbytné pro bezpečnost včetně pozastavení platnosti licence tam, kde je to nutné, nebo vyžádání dodatečného výcviku u dané osoby. Tato skutečnost je posílena principem, podle něhož nesmí být členskými státy a EASA bráněno přijímat jakákoli opatření nezbytná pro zachování či zvýšení bezpečnosti letectví, jak je stanoveno v odstavci 5 článku 16.

Dále mohou být výjimky uplatňovány v situacích, při nichž bylo zahájeno vyšetřování dle nařízení (EU) č. 996/2010, jelikož ustanovení nařízení 996/2010 mají v takovém případě přednost (odst. 2 čl. 15).

Nařízení 996/2010 předpokládá v odstavcích 2 a 3 čl. 14, že v jednotlivých případech (zahájení formálního vyšetřování technické nehody nebo incidentu), hlášení události nesmějí být dána k dispozici nebo použita k účelům jiným než je bezpečnost v letectví, pokud orgány činné při výkonu spravedlnosti nebo orgány příslušné k rozhodnutí o zveřejnění záznamů v souladu s národními zákony nerozhodnou tak, že prospěch vyplývající ze zveřejnění hlášení události převažuje nad nepříznivými vnitrostátními a mezinárodními důsledky, které by takové rozhodnutí mohlo mít pro toto konkrétní nebo jakékoli budoucí bezpečnostní vyšetřování (ověření vyváženosti). Pokud je z tohoto ověřování vyváženosti vyvozen závěr, že informace o

událostech by měly být zveřejněny, potom by organizace měla tyto informace dát k dispozici orgánu, který je požaduje.

Členské státy mohou na vnitrostátní úrovni poskytnout vyšší úroveň ochrany (*odst. 8 čl. 16*) zejména osobám podávajícím hlášení.

Hlavní zásada

Veškerá omezení platná pro zveřejňování a používání informací o událostech obsažená v nařízení 376/2014 jsou platná pro celou databázi příslušného orgánu, tj. platí pro všechny události obsažené v databázi včetně těch, které byly zaneseny do databáze před 15. listopadem 2015.

Nařízení rovněž požaduje, aby členské státy zajistily, aby jejich příslušné orgány spolupracovaly s jejich příslušnými justičními orgány na základě předem uzavřených správních ujednání (*odst. 4 čl. 15*). Je výslovně uvedeno, že cílem těchto předem uzavřených správních ujednání je zajistit správnou rovnováhu mezi potřebou řádného výkonu spravedlnosti na jedné straně a nutnou trvalou dostupností bezpečnostních informací na straně druhé. Má se za to, že tato předem uzavřená správní ujednání by měla zejména pokrývat přístup k hlášením událostí pro justiční orgány v případech, kdy platí nařízení 996/2010.

4.8 Může příslušný orgán sdílet informace obsažené v ECR a za jakých podmínek?

Jelikož je ECR evropskou databází, přístup k ní a její užívání podléhají specifickým pravidlům podle právních předpisů EU.

Hlavní zásada

Členské státy a EASA zajistí soulad s pravidly přístupu do ECR a jejího používání včetně místních přístupů do ECR, které mají k dispozici. Udělení přímého přístupu do ECR je omezeno na přesně určené pracovníky národních leteckých úřadů a orgánů pro šetření bezpečnosti členských států a EASA. Kromě těchto případů je přístup zakázán.

Možnost poskytnout určité informace z ECR a postupy užívané v těchto případech jsou popsány v článcích 10–12 nařízení 376/2014.

V tomto kontextu mohou o informace obsažené v ECR žádat třetí strany. Požadavek bude předán členskému státu, v němž je taková třetí strana usazená, nebo Evropské komisi, pokud sídlo takové strany není na území členského státu. Členský stát nebo Evropská komise vyhodnotí vhodnost takového požadavku a, pokud to bude možné, požadovanou informaci poskytne.

Informace z ECR mohou být poskytovány výhradně v souhrnné podobě (např. počet nepovolených vstupů na dráhu za dané období) nebo anonymní formě (tj. bez jakýchkoli detailů včetně jména organizace, jíž se událost týká, které by mohly odhalit identitu osoby podávající hlášení nebo třetích stran). Neanonymizované informace mohou být poskytnuty výhradně, pokud se týkají vlastního vybavení, provozu nebo pole působnosti žadatele (*čl. 2 a 11*). Má se za to, že informace netýkající se vlastního vybavení nebo provozu žadatele, ale týkající se jeho pole působnosti, budou poskytovány v anonymizované podobě.

Žádosti musí splňovat kritéria stanovená ve článcích 10 a 11 nařízení 376/2014 a rozhodnutí budou vydávána individuálně příslušným kontaktním místem.

Třetí strany, které získají informace z ECR, jsou zodpovědné a podléhají povinnosti zajistit, že

takové informace budou použity výhradně pro účely specifikované ve formuláři žádosti, že informace nebudou zveřejněny bez písemného svolení poskytovatele takové informace a že tato strana provedla nezbytná opatření k zajištění vhodné a řádné důvěrnosti uvedených získaných informací.

4.9 Jak mají členské státy provádět odstavec 12 čl. 16 nařízení 376/2014?

Hlavní zásada

Odst. 2 čl. 16 požaduje, aby členské státy určily organizaci zodpovědnou za implementaci odst. 6, 9 a 11 čl. 16.

Odst. 6 čl. 16 stanoví zásady omezení pro řízení; odst. 9 čl. 16 stanoví zásadu nepředpojatosti v kontextu společností, obě tyto zásady jsou předmětem dvou výjimek zmíněných v odst. 10 čl. 16. Odst. 11 čl. 16 stanoví povinnost pro organizace přijmout po konzultaci se zástupci zaměstnanců vnitřní pravidla popisující, jak zajistit a uplatnit principy spravedlivého posuzování uvnitř dané organizace.

Hlavní zásada

Členským státům je poskytnuta plná flexibilita při rozhodování, kterému orgánu bude tato role svěřena.

Má se za to, že může jít o již existující orgán nebo takový orgán zvláště ustanovený pro plnění této zodpovědnosti. Má se rovněž za to, že tento orgán může jinde nést zodpovědnost za povinnosti spojené s letectvím, soudními záležitostmi, zodpovědnostmi týkajícími se práce ombudsmana, nebo jakýmkoli jinými zodpovědnostmi. Členské státy jsou však vyzývány k určení orgánu, který bude jednat nezávisle na těch orgánech, které jsou zodpovědné za implementaci odstavců 6, 9, a 11 čl. 16.

Tento určený orgán je zodpovědný za:

- přijímání a zpracovávání údajného porušení pravidel zaměstnanci a najatým personálem
- poradenství příslušným orgánům členského státu při přijímání opatření proti těm, kdo porušují zásady ochrany osob podávajících hlášení a jiných osob zmíněných v hlášeních o událostech, jako jsou například opravné prostředky nebo sankce
- vyhodnocování vnitřních pravidel spravedlivého posuzování organizace usazené v daném členském státě na základě svého rozhodnutí.

Má se za to, že tento orgán musí pracovat v koordinaci s orgány svého členského státu zodpovědnými za uvalování postihů v případě porušení ustanovení nařízení a musí jim poskytovat poradenství v případě opravných prostředků nebo sankcí, které chtějí přijmout (*odst. 12 čl. 16*).

Každých pět let musí být zaslána zpráva Evropské komisi obsahující podrobnosti o aktivitách tohoto orgánu.

ČÁST 5

SOUKROMÍ PILOTI

5.1 Proč je mou povinností události hlásit?

Hlášení událostí s rizikem pro bezpečnost letectví je zásadní pro předcházení leteckým nehodám. Přispívá k pochopení toho, kde se v rámci leteckého systému nacházejí bezpečnostní rizika, a pomáhá osobám s rozhodovacími pravomocemi v jednotlivých organizacích a příslušných orgánech (jak na národní, tak na evropské úrovni) přijímat odpovídající opatření (viz také část 1.1).

Informace a údaje týkající se bezpečnosti potřebné pro podporu zlepšování bezpečnosti v členských státech i v celé EU do značné míry závisejí na jednotlivcích, kteří hlásí události, když k nim dojde. Bez těchto informací nelze řádně pochopit a řešit reálnou situaci v otázce bezpečnosti letectví.

Hlášení bezpečnostních událostí soukromými piloty tudíž přímo přispívá ke zvýšení bezpečnosti letectví a k prevenci nehod.

5.2 Jsem ze zákona povinen hlásit události?

Nařízení 376/2014 (*písm. a) odst. 6 čl. 4*) požaduje, aby piloti letadla zaregistrovaného v členském státě nebo letadla zaregistrovaného mimo Unii, ale používaného provozovatelem, nad jehož provozem zajišťuje dohled členský stát, nebo provozovatelem usazeným v Unii, podávali hlášení o určitých přesně stanovených událostech.

Hlavní zásada

Soukromí piloti létající na letadle registrovaném v některém členském státě podléhají požadavku hlásit události podle právních předpisů EU.

5.3 Jaké události bych měl hlásit?

Hlavní zásada

Rozumí se, že by se mělo podporovat hlášení jakýchkoli událostí relevantních z hlediska bezpečnosti.

Pro účely objasnění povinností vyplývajících ze zákona však nařízení 376/2014 rozlišuje mezi událostmi, které musí být hlášeny vždy (události podléhající povinnému hlášení), a událostmi, které mohou být hlášeny, pokud to osoba potenciálně podávající hlášení uzná za nutné (dobrovolně hlášené události).

Události hlášené v rámci systémů povinného hlášení jsou události, které mohou představovat významné riziko pro bezpečnost letectví a spadají do definovaných kategorií (*odst. 1 čl. 4*). Aby usnadnila stanovení těchto událostí, Komise přijala seznam klasifikovaných událostí, k nimž se má odkazovat při hlášení událostí (*odst. 5 čl. 4*).

Tyto události, jež je třeba hlásit, jsou tudíž uvedeny v prováděcím nařízení Komise (EU) č. 2015/1018, které klasifikuje události vyžadující hlášení v rámci systémů povinného hlášení. Události obsažené v nařízení 2015/1018 jsou ty události, které zákonodárci považovali za potenciálně vysoce rizikové pro bezpečnost letectví. Rozdělení v různých přílohách nařízení 2015/1018 je zamýšleno jako pomoc při identifikaci osobami podávajícími hlášení událostí, které mají hlásit.

Hlavní zásada

Události, které musí být vždy hlášeny, jsou uvedeny v Příloze V nařízení 2015/1018.

Nařízení 2015/1018 ve svých Přílohách V.1, V.2 a V.3 uvádí, že části jsou strukturovány tak, aby zajistily, že „*příslušné události jsou propojeny s kategoriemi činností, během nichž jsou dle zkušeností tyto události obvykle pozorovány, s cílem hlášení těchto událostí usnadnit.*“

Hlavní zásada

Rozumí se tedy, že veškeré události uvedené v konkrétní části Přílohy V nařízení 2015/1018 podléhají hlášení nezávisle na okolnostech, za nichž může k těmto událostem dojít.

Kromě povinností obsažených v Příloze V nařízení 2015/1018 neexistuje žádná zákonná povinnost hlášení událostí. Nicméně se rozumí, že by se mělo podporovat hlášení jakýchkoli událostí relevantních z hlediska bezpečnosti kýmkoli, kdo si jich je vědom.

Evropská komise připravila a zveřejnila propagační materiál na podporu hlášení událostí s bezpečnostním rizikem. Tento materiál je k dispozici [zde](#)²⁹.

5.4 Jak poznám, jestli je událost třeba hlásit?

Závazek povinného hlášení souvisí s tím, že si je člověk podléhající povinnosti hlášení dané situace vědom. „Být si vědom“ dané události se vykládá tak, že jde o situace, jichž je jednotlivec události přímo účasten.

Příloha V nařízení 2015/1018 obsahuje určité události, které jsou faktickými snadno identifikovatelnými případy, jako je například „*neúmyslná ztráta kontroly*“. V takových případech, jakmile k události dojde, platí povinnost hlášení. Příloha V nařízení 2015/1018 také zahrnuje situace, v nichž musí osoba podávající hlášení uplatnit svůj úsudek a vyhodnotit, zda letadlo nebo osoby na palubě byly nebo mohly být ohroženy. Jde například o následující událost: „*Jakýkoli let provedený s letadlem, které nebylo způsobilé k letu nebo u něhož nebyla dokončena letová příprava, a který ohrožuje nebo mohl ohrozit letadlo, osoby na palubě nebo jakoukoli jinou osobu.*“ V takových případech podléhá událost hlášení, jestliže osoba potenciálně podávající hlášení vyhodnotila, že letadlo nebo osoby na palubě nebo jakékoli jiné osoby byly nebo mohly být ohroženy. V takových situacích je obtížnější rozlišit, zda jde o událost, která by měla být hlášena.

Hlavní zásada

V situacích, kdy si je osoba podávající hlášení vědoma události a má za to, že je třeba ji nahlásit, ale nedokáže to s jistotou určit, očekává se od ní, že hlášení podá.

5.5 Jsem povinen hlásit události, k nimž došlo mimo území EU?

Hlavní zásada

Události by se měly hlásit, i když k nim dojde mimo území Evropské unie.

5.6 Jakému orgánu bych měl události hlásit?

Hlavní zásada

Soukromí piloti musí hlásit události členskému státu, který vydal, potvrdil platnost nebo převedl jejich pilotní průkaz.

Tito piloti mohou na základě jiných pravidel podléhat rovněž dalším povinnostem vztahujícím se k hlášení událostí. Kromě toho mohou být vyzváni ke sdílení svých hlášení událostí se členským státem nejvýhodněji umístěným pro činění opatření v souvislosti s bezpečnostní otázkou spojenou s událostí (např. členským státem, v němž došlo k události nebo členským státem, v němž je pilot registrován).

5.7 V jakém formátu je třeba událost nahlásit?

Soukromí piloti nejsou vázáni žádnou povinností podávat hlášení v jakémkoli specifickém formátu. Mohou zvolit nejvhodnější formulář z těch, které jsou k dispozici v členském státě, jemuž událost hlásí.

Pro usnadnění hlášení událostí soukromými piloty Evropská komise s podporou EASA vytvořila Evropský portál hlášení událostí, který je dostupný³⁰[zde](http://www.aviationreporting.eu/). Umožňuje v závislosti na metodě zvolené členským státem také on-line hlášení událostí přímo v portálu nebo přenesení do národního portálu členského státu.

5.8 Je moje hlášení důvěrné?

Hlavní zásada

Členské státy nemohou ve svých databázích zaznamenávat osobní údaje. Dále se po nich vyžaduje, aby přijaly nezbytná opatření pro zajištění přiměřené ochrany důvěrnosti údajů o událostech, které shromažďují, a dodržovaly pravidla zpracování osobních údajů.

Nařízení 376/2014 zakazuje zaznamenávání osobních údajů (tj. jména osoby podávající hlášení nebo kohokoli dalšího uvedeného v hlášení, adresy fyzických osob) v databázi členského státu (*odst. 1, 2 a 3 čl. 16 a úvodní ustanovení 35*).

Pro členské státy a EASA dále platí požadavky důvěrnosti informací a ochrany zpracování osobních údajů. Úvodní ustanovení 33 v neposlední řadě zdůrazňuje, že je třeba, aby vnitrostátní pravidla týkající se svobody informací vzala v úvahu nezbytnou důvěrnost informací.

5.9 Lze moje hlášení použít proti mé osobě nebo někomu v něm uvedenému?

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 obsahuje striktní pravidla chránící osoby podávající hlášení o událostech a osoby uvedené v hlášeních o událostech. Tato pravidla zahrnují omezení možnosti zveřejnění nebo používání hlášení o událostech.

³⁰ <http://www.aviationreporting.eu/>

Nařízení 376/2014 zahrnuje nespočet ustanovení, jejichž cílem je podpořit hlášení událostí, zaměřených na předcházení použití těchto hlášení proti osobám podávajícím hlášení a ostatním osobám uvedeným v hlášeních o událostech.

Nařízení 376/2014 uvádí, že systém bezpečnosti letectví je založen na zpětné vazbě a poučení z nehod a událostí a že hlášení informací klíčovými pracovníky je pro zlepšování bezpečnosti zcela zásadní. Také zdůrazňuje potřebu vytvořit prostředí, v němž budou osoby potenciálně podávající hlášení cítit důvěru ve stávající systémy a budou hlásit relevantní bezpečnostní informace. Nutnost vytvořit takové prostředí podporuje principy ochrany uvedené v nařízení (omezení používání nebo dostupnosti informací, zásady spravedlivého posuzování v organizaci, princip neposkytování výpovědi ve vlastní neprospěch atd.). Cílem těchto pravidel je vytvořit prostředí, v němž budou moci lidé svobodně podávat hlášení, díky čemuž budou neustále dostupné bezpečnostní informace.

Cílem není zprostit jednotlivce zodpovědnosti, ale najít rovnováhu mezi úplnou beztrestností a obviňováním. Tuto rovnováhu zejména podporuje definice „spravedlivého posuzování“ (čl. 2) v článku 16 a v několika úvodních ustanoveních.

Hlavní zásada

Zásada „spravedlivého posuzování“ by měla dotčené osoby povzbuzovat, aby předávaly v hlášeních informace související s bezpečností. Neměla by je však zprošťovat jejich běžné odpovědnosti (úvodní ustanovení 37). Je definována jako přístup, ve kterém klíčoví pracovníci nebo jiné osoby nejsou trestáni za činnosti, opomenutí nebo přijatá rozhodnutí, která odpovídají jejich zkušenostem a výcviku, ale podle nějž se netoleruje hrubá nedbalost, úmyslné přestupky a činy směřující k destrukci (čl. 2).

Hlavní zásada

Členské státy nemohou zahájit disciplinární, správní nebo soudní řízení v souvislosti s neúmyslnými či neplánovanými porušeními zákona nebo předpisů, na něž byly upozorněny jenom na základě jejich ohlášení v souladu s nařízením 376/2014, s výjimkou případů jinak ošetřených příslušným vnitrostátním trestním právem (odst. 6 čl. 16 a úvodní ustanovení 43).

V případech, kdy bylo disciplinární, správní nebo soudní řízení zahájeno podle vnitrostátního práva, nelze použít informace uvedené v hlášeních o události proti osobám podávajícím hlášení nebo osobám, které jsou v hlášení uvedeny (odst. 7 čl. 16 a úvodní ustanovení 44).

Hlavní zásada

Nařízení 376/2014 rozeznává dvě výjimky z tohoto principu (odst. 10 čl. 16):

- **případy úmyslného pochybení a**
- **případy zjevného, zásadního a závažného přehlížení očividného rizika a závažného nesplnění profesní povinnosti věnovat situaci takovou péči, jíž je za daných okolností zjevně zapotřebí, což způsobí předvídatelnou škodu na zdraví či na majetku nebo závažným způsobem sníží úroveň bezpečnosti letectví.**

Členské státy mohou na vnitrostátní úrovni poskytnout vyšší úroveň ochrany (odst. 8 čl. 16) zejména osobám podávajícím hlášení.

To znamená, že kromě takových situací s nepřijatelnými způsoby chování nesmí členský stát zahájit řízení, pokud je pouze upozorněn na situaci, protože událost byla hlášena podle nařízení 376/2014. Má se však za to, že v takových případech, kdy je zahájení trestního řízení na základě hlášení události povoleno dle vnitrostátního práva, má vnitrostátní právo přednost a je uplatněno. Avšak omezení možnosti zveřejnění informací o událostech (viz níže) zůstávají v platnosti ve všech případech.

Cílem je v legislativě jasně vyznačit linii mezi přijatelným chováním (které nebude potrestáno) a nepřijatelným chováním (které může být potrestáno).

Hlavní zásada

Členské státy mohou použít hlášení o událostech pouze pro účel, pro nějž byly shromážděny (odst. 1 čl. 15). Těmto orgánům není povoleno zpřístupnit nebo využít informace obsažené v hlášení o událostech:

- k určování viny nebo odpovědnosti; nebo
- pro účely jiné, než je zachování či zvýšení bezpečnosti letectví (odst. 2 čl. 15).

Má se tudíž za to, že sdílení informací o událostech s tiskem a médií není nařízením 376/2014 povoleno. Obdobně není povoleno takové zveřejňování informací o hlášeních o událostech soudním orgánům.

Hlavní zásada

K výše uvedeným zásadám však existuje několik výjimek. Především se má za to, že v situacích, při nichž by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti, informace o hlášeních mohou být sdíleny nebo používány s perspektivou udržení nebo zlepšení bezpečnosti v letectví. Má se tudíž za to, že sdílení nebo používání informací o událostech v případech podrobně popsanych v odst. 10 čl. 16 s perspektivou zaměření na rizika bezpečnosti je nařízením povoleno. Dále mohou být výjimky uplatňovány v situacích, při nichž bylo zahájeno vyšetřování dle nařízení (EU) č. 996/2010, jelikož ustanovení nařízení 996/2010 mají v takovém případě přednost (odst. 2 čl. 15).

Nařízení 996/2010 předpokládá v odstavcích 2 a 3 čl. 14, že v jednotlivých případech (zahájení formálního vyšetřování technické nehody nebo incidentu), hlášení událostí nesmějí být dána k dispozici nebo použita k účelům jiným než je bezpečnost v letectví, pokud orgány činné při výkonu spravedlnosti nebo orgány kompetentní k rozhodnutí o zveřejnění záznamů v souladu s národními zákony nerozhodnou tak, že prospěch vyplývající ze zveřejnění hlášení události převažuje nad nepříznivými vnitrostátními a mezinárodními důsledky, které by takové rozhodnutí mohlo mít pro toto konkrétní nebo jakékoli budoucí bezpečnostní vyšetřování (ověření vyváženosti). Pokud je z tohoto ověřování vyváženosti vyvozen závěr, že informace o událostech by měly být zveřejněny, potom by organizace měla tyto informace dát k dispozici orgánu, který je požaduje.

5.10 Co mohu dělat, jestliže mám za to, že výše uvedená pravidla ochrany byla porušena?

Může nastat situace, v níž se soukromý pilot může domnívat, že zásady ochrany nebyly dodrženy, například jestliže došlo k zahájení řízení členským státem. Nařízení 376/2014 se k takovým situacím vyjadřuje a vyžaduje od každého členského státu určení subjektu, jemuž zaměstnanci a najatý personál mohou taková hlášení údajného porušení pravidel ochrany obsažených v nařízení oznamovat (odst. 12 čl. 16).

SEZNAM ZKRATEK

ŘLP/LNS	Řízení letového provozu / letecké navigační služby
EASA	Evropská agentura pro bezpečnost letectví
ECR	Evropská centrální evidence událostí
FDM	sledování letových údajů
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví
IORS	vnitřní systém hlášení událostí
LOSA	bezpečnostní audit prováděný na trati
MORS	systém povinného hlášení událostí
ČS	členský stát
NLÚ	Národní letecký úřad
NoA	síť analytiků bezpečnosti letectví
RIT	zjednodušená taxonomie
SIA	orgán pro šetření
SMS	systém řízení bezpečnosti
SSP	státní program bezpečnosti
VORS	systém dobrovolného hlášení událostí